

ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA
Nova Gorica

S414

1937.

pnik

1937

ZAPISNIK

za navadno leto

1937

Editrice : Sodalizio S. Ermacora - Gorizia.

ZAPISNIK

1937

8414/1937.

1086

KOLENDAR

I. Navadno leto 1937.

Leto 1937. ima 365 dni, med temi 52 nedelj in 8 praznikov. Začne se s petkom in se konča s petkom.

II. Začetek leta.

Civilno leto 1937. se prične s 1. januarjem.

Cerkveno leto se pa prične s prvo adventno nedeljo dne 28. novembra.

III. Letni časi.

Pomlad se prične dne 21. marca ob 1. uri 45 minut. Poletje se začne dne 21. junija ob 21. uri 12 minut. Jesen bo 23. septembra ob 12. uri 13 minut. Zima pa 22. septembra ob 7. uri 22 minut.

IV. Kaj pravijo zvezdogledi o l. 1937?

Letos se bo tudi kakor lani luna dvakrat vrnila med sonce in zemljo in bo povzročila: 1.) dne 2. junija ob 21. uri 44 minut popolni sončni mrk. Nam sonce ne bo mrkalo, le ljudem po zapadni Ameriki in otočanom vzhodnega dela Tihega oceana. 2.) Obročasti sončni mrk bo luna povzročila dne 3. decembra ob 0. uri 3 minute. Gledali ga

bodo le po vzhodnih obalah Azije in po zapadnem delu Tihega oceana.

Luni bo pa zemlja povrnila dne 18. novembra ob 9. uri 33 minut, ko se bo ona postavila med sonce in luno in bo nastal lunin mrk. Mi ga ne bomo videli.

O VREMENU.

O vremenu v letu 1937. pa prerokuje stoletni koledar tako-le:

Letni vladar je Saturn. Ta pa da povzroči mrzlo, mokro in vobče neprijazno leto. No, verni kristjan ne bo kar na slepo dal vere takemu mnenju. Nekaj resnice pa je iz stoletnih skušenj v naslednjih «prerokbah».

Januar: Prva tretjina bo mrzla, nato potegne jug, od 19. do 24. bo jasno in mrzlo, potem dež.

Februar: Prva polovica bo meglena in vetrovna, od 15. do 19. bo deževalo, potem bo do konca jasno.

Marec: Spočetka surovo in mrzlo, nato lepo in toplo, zadnje dneve dež.

April: Začne se z mrazom; od 12. do 17. bo lepo, nato se bo menjevalo sončno vreme z deževnim.

Maj: Začetek bo lep, nato nestalno, od 7. do 26. topli dnevi, konec bo deževen.

Junij: Začetka mrzlo in dež, nato bo pa lepo vreme.

Julij: Prvi dnevi bodo neprijazni, nato lepo in toplo, ob koncu spet dež.

Avgust: Nestanovitni bodo prvi dnevi, od 9. do 14. dež, h koncu toplo in nevihte.

September: Par dni v začetku nestanovitno, v sredi meseca jasno in toplo, proti koncu bo pritisnil mraz.

Oktober: Od 1. do 9. viharno, sledilo bo par lepih dni, nato bo pa dež in mraz.

November: Začetakoma jasno in mrzlo, nato pa se bosta menjala dež in lepo, zadnji dnevi bodo prijetni.

December: Ta se bo pričel s snegom in dežjem, nato bo nestanovitno, zadnje dni bo pa jasno in mrzlo.

VREMENSKI KLJUČ.

Bolj zanesljiv kot prerokovanja je pa vremenski ključ dunajskega zvezdoslovca Herschela. Vedeti je le treba, kdaj nastopi lunin prvi ali zadnji krajec, polna ali nova luna.

Ob uri	Poleti	Pozimi
od 24. do 2.	lepo	mrzlo, če ni jugozapadnik
od 2. do 4.	mrzlo in dež	sneg in vihar
od 4. do 6.	d.ž	sneg in vihar
od 6. do 10.	spremenljivo	dež ob severozapadniku, sneg ob vzhodniku
od 10. do 12.	veliko dežja	mrzlo in mrzel veter
od 12. do 14.	veliko dežja	sneg in dež
od 14. do 16.	spremenljivo	lepo in prijetno
od 14. do 18.	lepo	lepo
od 18. do 22.	lepo ob severu ali zapadniku, dež ob jugu ali jugozapadniku	dež in sneg ob jugu ali zapadniku
od 22. do 24.	lepo	lepo

Znaki za lunine spremene.

Mlaj . . . . . ☽	Ščip ali polna luna . ☉
Prvi krajec . . . ☾	Zadnji krajec . . . ♀

O p o m b a. Leto se razdeli na dva dela t. j. na poletje in na zimo; za poletje velja čas od 15. aprila do 16. oktobra, ostali čas pa velja za zimo.

V. CERKVENI KOLEDAR.

I. Prazniki.

Razen nedelj obhaja Cerkev še premakljive in nepremakljive praznike:

a) Premakljivi so: 1.) **Septuagezima**: 24. januarja. 2.) **Pepelnica**: 10. februarja. 3.) **Dev. M. 7 žalosti**: 19. marca. 4.) **Velikanoč**: 28. marca. 5.) **Križevo**: 3., 4. in 5. maja. 6.) **Vnebohod**: 6. maja. 7.) **Binkošti**: 16. maja. 8.) **Sv. Trojica**: 23. maja. 9.) **Sv. Rešnje Telo**: 27. maja. 10.) **Prva adventna**: 28. novembra.

b) Stalni (= vedno na isti dan): 1.) **Novo leto**: 1. januarja. 2.) **Sv. trije kralji**: 6. januarja. 3.) **Sv. Jožef**: 19. marca. 4.) **Sv. Peter in Pavel**: 29. junija. 5.) **Vnebovzetje**: 15. avgusta. 6.) **Vsi sveti**: 1. novembra. 7.) **Brezmadežna**: 8. decembra. 8.) **Božič**: 25. decembra.

2. Časi.

Pust traja od 7. januarja do 9. februarja (le 34 dni, lani smo «noreli» lahko 50 dni).

Post bo pa od 10. februarja do 27. marca (46 dni).

Postnih nedelj je šest,
velikonočnih je šest,
pobinkoštnih je sedem in dvajset.

Cerkveni prepovedani časi so od 1. adventne nedelje do božiča in od pepelnice do velikonočnega ponedeljka.

3. Posti.

Kvatre: pomladne ali postne: 17., 19 in 20. februarja. Poletne ali binkoštni: 19., 21. in 22. maja. Jesenske: 15., 17. in 18. septembra. Zimske ali adventne: 15., 17. in 18. decembra.

Postne postave: a) Zdržek (ko ne smeš jesti mesa, a se smeš večkrat na dan do sitega najesti): vsi petki (zaznamovani so z zvezdico *);

b.) Post (ko smeš jesti meso, a se smeš le enkrat na dan do sitega najesti): vsi dnevi v postu, kvatrne srede in sobote, (zaznamovani so s križcem †);

c) Strogi post (ko ne smeš jesti mesa in se smeš le enkrat na dan do sitega najesti): vsi petki v postu in v kvaturah, dan pred vsemi svetimi in pred božičem (zaznamovani so z dvema križcema ††);

Za vsako škofijo veljajo še posebne postne postave.

VI. CIVILNI KOLEDAR.

1.) Ko vse delo počiva:

a) vse nedelje in prej naštetih cerkveni prazniki;

- b) 21 aprila - rojstvo Rima;
- 28. oktobra - pohod na Rim;
- 4. novembra - praznik zmage.

Na te tri praznike se razobešajo državne zastave in se javna poslopja razsvetlijo.

2.) Ko se dela le dopoldne:

- a) 8. januarja - kraljičin rojstni dan,
- b) 9. februarja - pustni torek,
- c) 11. februarja - lateranski dogovor (1929.),
- d) 23. marca - ustanovitev fašijev (1919.),
- e) 24. maja - napoved vojne (l. 1915.),
- f) 18. avgusta - kraljičin god,
- g) 15. septembra - kraljevičev rojstni dan,
- h) 2. novembra - verne duše,
- i) 11. novembra - kraljev rojstni dan,
- j) 24. decembra . sveti večer,
- k) 31. decembra - silvestrovo.

Ob teh praznikih (razen pod b), h), j) in k) se obesijo zastave.

3.) Dnevi, ko se samo zastave obesijo:

- 4. januarja - obletnica smrti prve kraljice,
- 9. januarja - obletnica smrti Vikt. Em. II. (1878.),
- 6. junija - praznik ustave,
- 29. julija - smrt kralja Humberta (1900.),
- 12. oktobra - odkritje Amerike (1492.).

Voščilo.

Novo leto vas pozdravlja!

Kaj nam nosi? Vsak se vpraša.

Ne vprašujte, v sé pogledjte!

Zlato srce, božja volja — to je sreča vaša!

Januar 31 dni

Mesec posvečen presv. imenu Jezusovemu.

P	1	Novo leto. Obrez. G.
S	2	Makarij; Martinijan
N	3	Genoveia
P	4	Tit; Izabela
T	5	Telesfor; Simeon
S	6	Sv. Trije kr. Razg. G.
Č	7	Valentin; Lucijan
P	8	Severin; Eberhad
S	9	Julijan in Bazilisa
N	10	1. po razgl. G.; Pavel
P	11	Higin; Božidar
T	12	Arkadij; Ernest
S	13	Veronika; Bogomir
Č	14	Feliks iz Nole; Hilarij
P	15	Pavel; Maver
S	16	Marcel; Ticijan
N	17	2. po razgl. G., Anton
P	18	Sv. Petra stol v Rimu
T	19	Kanut; Agricij
S	20	Fabijan in Boštjan
Č	21	Neža; Fruktuozij
P	22	Vincencij
S	23	Zar. M.D.; Emerencijana
N	24	1. predpep.; Timotej
P	25	Spreob. sv. Pavla
T	26	Polikarp; Pavla
S	27	Janez Zlat.
Č	28	Julijan; Flavijan
P	29	Frančišek S.; Konstantin
S	30	Martina; Janez Mil.
N	31	2. predpep.; Peter Nol.

Lunine spremene.

Zad. krajec	4. ob 15.22
Mlaj	12. ob 17.47
Prvi krajec	19. ob 21.2
Ščip	26. ob 18.15

NEDELJSKI EVANGELJI

1. Ko je bil Herod umrl (Mt. 2., 19.-23.)
2. Dvanajstletni Jezus v templju (Lk. 2., 42-52.)
3. O ženitnini v Kani Galilejski (Jan. 2., 1.-11.)
4. O delavcih v vinogr. (Mt. 20., 1.-16.)
5. Prilika o sejalcu in semenu (Lk. 8., 4.-15.)

Dolgost dneva.

Dan zraste od 8 ur 44 minut na 9 ur 38 minut; za 54 minut.

Zapiski.

OPOZORILO

Na ogled so v občinskih uradih davčni sezname: Preglej jih! Pritožiš se lahko do 16. julija.

Do 15. morajo delodajalci odrajtati samski davek uslužbencev.

Do 31. se morajo prijaviti vsi samci za odmero samskega davka.

Do 10. moraš naznaniti, ako si obrtnik ali trgovec, mere in uteži.

V naborne sezname se morajo vpisati vsi mladeniči, ki bodo v tekočem letu izpolnili 18. leto. Če se fant ne prijavi sam, ga morajo starši ali oskrbniki.

FEBRUAR 28 dni

Mesec posvečen očiščevanju Marijinema

P 1	Ignacij; Brigita	Lunine spremene. Zad. krajec 3 ob 13.4 Mlaj 11. ob 8.34 Prvi krajec 18. ob 4.50 Ščip 25. ob 8.45
T 2	Svečnica; Dar. Gosp.	
S 3	Blaž; Oskar	
Č 4	Andrej K.; Janez Br.	
*P 5	Agata; Albin	
S 6	Doroteja; Tit	
N 7	3. predpep.; Rihard	
P 8	Janez Mat.; Juvencij	NEDELJSKI EVANGELJI 1. Jezus ozdr. slepca. (Lk. 18., 31.-45.) 2. Hudob. duh skuša Jez. (Mt. 4., 1.-11.) 3. Jezus se na gori spremeni. (Mt. 17., 1.-9.) 4. Jezus izžene hudiča iz nemeža. (Lk. 11., 14.-28.)
T 9	Pust; Apolonija	
††S 10	Pepelnica; Skolast.	
†Č 11	Lurška M. B.; Adolf	
††P 12	7 ustan. ser. reda	
†S 13	Katarina Riči	
N 14	1. postna. Valentin	
†P 15	Favstin in Jovita	
†T 16	Julijana; Onezim	
††S 17	Kvatre. Donat in tov.	
†Č 18	Simeon; Flavijan	
††P 19	Kvatre. Julijan	
††S 20	Kvatre. Evleterij	
N 21	2. postna. Maksimilijan	
†P 22	Sv. Petra stol v Antijoh.	
†T 23	Peter Dam.	
†S 24	Matija	
†Č 25	Valburga; Viktorin	
††P 26	Nestor; Matilda	
†S 27	Leander; Baldomir	
N 28	3. postna. Roman	Dolgost dneva: Dan zraste od 9 ur 38 minut na 11 ur 1 minut; za 1 uro 23 minut.

Zapiski.

OPOZORILO

Od 10. — 18. plačaj prvi obrok premičnih in direktnih davkov. Plačaj tudi, če nisi prejel obvestila, sicer boš plačal 6% več.

MAREC 31 dni

Mesec posvečen sv. Jožefu.

†P	1	Albin; Antonina	Lunine spremene. Zad. krajec 5. ob 10.17 Mlaj 12. ob 20.52 Prvi krajec 19. ob 12.46 Ščip 27. ob 0.12
†T	2	Simplicij; Henrik	
†S	3	Kunigunda; Avsterij	
†Č	4	Kazimir; Lucij	
††P	5	Agapa; Janez od K.	
†S	6	Fridolin; Perpetua	
N	7	4. postna (sredp.) Tomaž	
†P	8	Janez od B.; Filomen	NEDELJSKI EVANGELIJI 1. Jez. nasiti 5000 mož. (Jan. 6., 1.-15.) 2. Judje hočejo Jezusa kamenjati. (Jan. 8., 46.-59.) 3. Jezusov prihod v Jeruzalem. (Mt. 21., 1.-9.) 4. Jezus vstane od mrtvih. (Mk. 16., 1.-7.)
†T	9	Frančiška Rom.	
†S	10	40 mučencev; Makarij	
†Č	11	Sofronij; Heraklij	
††P	12	Gregor Vel.; Bernard	
†S	13	Rozina; Evfrazija	
N	14	5. postna (tiha). Matilda	
†P	15	Klemen; Longin	
†T	16	Hilarij in Tacijan	
†S	17	Patricij; Jedert	
†Č	18	Ciril Jer.; Edvard	
P	19	Jožef, ženin D. M.	
†S	20	Feliks in tov.	
N	21	6. postna (oljčna). Ben.	
†P	22	Benvenut; Katarina Gen.	
†T	23	Pelagija; Jož. Oriol.	
†S	24	Gabrijel, nadang. Epig.	
†Č	25	Vel. četrtek. Ozn. M. D.	
††P	26	Vel. petek. Emanuel	
†S	27	Vel. sobota. Rupert	
N	28	Velika noč. Vstaj. G.	Dolgost dneva:
P	29	Vel. pond. Ciril	Don zraste od 11. ur 1
T	30	Amadej; Janez Klim.	minut na 12 ur 40 minut;
S	31	Modest; Benjamin	za 1. uro 33 minut.

Zapiski.

OPOZORILO

Na ogled so na občini sezname dopolnilnih davkov (complementare) k direktnim. Oglej si jih, da lahko narediš morebiten priziv.

APRIL 30 dni

Mesec posvečen presv. Krvi Kristusovi.

Č	1	Hugon; Venancij	Lunine spremene. Zad. krajec 4. ob 4.55 Mlaj 11. ob 6.10 Prvi krajec 17. ob 21.54 Šcip 25. ob 16.24
*P	2	Frančišek P.; Marija	
S	3	Rihard; Abundij	
N	4	1. povel. (bela). Izid. ☾	
P	5	Vincencij; Irena	NEDELJSKI EVANGELIJI 1. Jezus se prikaže pri zaprtih vratih. (Jan. 10., 19.-31.) 2. Jezus dobri pastir. (Jan. 10., 11.-16.) 3. Jezus napove svoj odhod. (Jan. 16., 16.-22.) 4. Jezus obljubi učencem sv. Duha. (Jan. 16., 5.-14.)
T	6	Sikst; Celestin	
S	7	Herman; Eberhard	
Č	8	Albert; Dionizij	
*P	9	Marija K.; Demeter	
S	10	Ecehiel; Mehtilda	
N	11	2. povel. Leon ☼	
P	12	Julij; Angelus	
T	13	Hermenegild; Ida	
S	14	Justin	
Č	15	Helena; Anastazija	
*P	16	Benedikt	
S	17	Anicet; Rudolf	
N	18	3. povel. Apolonij	
P	19	Ema; Leon	
T	20	Marcelin; Neža	
S	21	Anzelm; Bruno	
Č	22	Soter in Gaj	
*P	23	Adalbert; Viljem	
S	24	Jurij; Fidelis	
N	25	4. povel. Marko ☽	
P	26	M. B. dob. sveta; Klet	
T	27	Peregrin; Cita	
S	28	Pavel od kr.; Vital	
Č	29	Robert; Antonija	
*P	30	Katarina Sien.; Marijan	Dolgost dneva: Dan zraste od 12. ur 40 min. na 14 ur 11 min.; za 1 uro 31 minut.

Zapiski.

OPOZORILO

Od 10.—18. plačaj drugi obrok davkov. Do 9. vložiti morebiten priziv k odmeri davka, ki je bil v januarju naznanjen.

Do 15. pa vložiti prijavo, ako so dohodki s 1. jan. ali prej prenehali, sicer boš plačeval še eno leto!

Uteži in tehtnice se ta mesec overovijo. Kdor tega ne stori, ga tirajo pred sodnijo.

S	1	Filip in Jakob
N	2	5. povel. (križeva); At.
P	3	Najdba sv. križa
T	4	Florijan; Monika
S	5	Pij; Irenej
Č	6	Krist. Vnebohod. Fel.
*P	7	Stanislav; Gizela
S	8	Prikaz. Mihaela nadang.
N	9	6. povel. Gregorij Nac.
P	10	Antonin; Gordijan
T	11	Mamert; Sigmund
S	12	Pankracij; Nerej
Č	13	Servacij; Peter Reg.
*P	14	Bonifacij; Korona
S	15	Zofija; Izidor
N	16	Binkošti. Prah. sv. Duha
P	17	Paskal; Brunon
T	18	Erik; Venancij
†S	19	K v a t r e. Celestin
Č	20	Bernardin; Bazila
†P	21	K v a t r e. Feliks
†S	22	K v a t r e. Helena; Jul.
N	23	1. pobink. Sv. Trojica
P	24	M. D. pomoč. kristij.
T	25	Urban; Gregor
S	26	Filip Neri; Elevation
Č	27	Sv. Rešnje Telo; Beda
*P	28	Avguštin; Viljem
S	29	Maksim; Teodozija
N	30	2. pobink. Ferdinand kr.
P	31	Angela; Kocijan

Lunine spremene.

Zad. krajec	5. ob 19.37
Mlaj	10. ob 14.18
Prvi krajec	17. ob 7.49
Ščip	25. ob 8.38

- NEDELJSKI EVANGELIJI**
1. Jez. uči o moči mol. (Jan. 16., 23.-30.)
  2. Jezus govori o pričevanju sv. Duha. (Jan. 15., 16.-27. in 16., 1.-4.)
  3. Jezus govori o sv. Duhu in lju-bezni. (Jan. 14., 23.-31.)
  4. Meni je dana vsa oblast. (Mt. 28., 18.-20.)
  5. Pril. o vel. večerji. (Lk. 14., 16.-24.)

Dolgost dneva :

Dan zraste od 14 ur 11
minut na 15 ur 21 min. ;
za 1 uro 10 min.

Zapiski.

OPOZORILO

Do 15. so na vpogled dopolnilni sezname druge serije direktnih davkov in naklad.

Do zadnjega lahko prosiš znižanje ali oprostitve od davkov, če nisi več v službi ali ne opravljaš več obrti ali si jo kakorkoli omejil. (Kategorija B in C).

Kdor je obrt skrčil ali z njo prenehal, naj na navadni poli javi občinski davčni komisiji, da se mu znižajo razne pristojbine.

JUNIJ 30 dni

Mesec posvečen presv. Srcu Jezusovemu.

T	1	Juvencij; Gracijan	Lunine spremene : Zad. krajec 2. ob 6.24 Mlaj 8. ob 21.45 Prvi krajec 15. ob 20.3 Šcip 24. ob 0.0
S	2	Marcelin; Erazem	
Č	3	Klotilda; Pavla	
*P	4	Frančišek Kar.; Kvirin	
S	5	Valerija; Bonifacij	
<hr/>			
N	6	3. pobink.; Bertrand	
P	7	Robert; Sabinjan	
T	8	Medard; Viljem	
S	9	Primož in Felicijan	
Č	10	Marjeta; Bogomil	
*P	11	Barnaba; Marcijan	
S	12	Janez Fak.; Flora	
<hr/>			
N	13	4. pobink.; Anton Pad.	
P	14	Bazilij; Elizej	
T	15	Vid in Modest	
S	16	Frančišek Reg.; Jošt	
Č	17	Adolf; Lavra	
*P	18	Feliks in Fortunat	
S	19	Gervazij in Protazij	
<hr/>			
N	20	5. pobink.; Silverij	
P	21	Alojzij; Alban	
T	22	Ahacij; Pavlin	
S	23	Eberhard; Agripina	
Č	24	Janez Krstnik. Kres	
*P	25	Viljem; Prosper	
S	26	Janez in Pavel; Rudolf	
<hr/>			
N	27	6. pobink.; Ladislav	
P	28	Irenej; Leon	
T	29	Peter in Pavel, apost.	
S	30	Spomin sv. Pavla ap.	

NEDELJSKI EVANGELIJI

1. Prilika o izgubljeni ovci. (Lk. 15., 1.-10.)
2. O vel. ribjem lovu. (Lk. 5., 1.-11.)
3. O farizejski pravičnosti. (Mt. 5., 20.-24.)
4. Jezus nasiti 400 mož. (Mk. 8, 1.-9.)

Dolgost dneva :

Dan zraste do 21. junija
za 16 minut in se skrči
do 30. jun. za 2 minuti.

Zapiski.

OPOZORILO

Plačaj do 18. tretji obrok davkov.

Poglej, kdaj je treba nesti otroke k cepljenju.

JULIJ 31 dni

Mesec posvečen našemu Odrešeniku.

C	1	Presv. Reš. Kri; Teob. €
*P	2	Obisk. Mar Dev.; Oton
S	3	Helijodor; Bertram
N	4	7. pobink.; Urh; Berta
P	5	Ciril in Metod
T	6	Izaija; Dominika
S	7	Vilibald; Pulherija
Č	8	Elizabeta; Kilijan
*P	9	Anatolija; Veronika
S	10	Amalija; Felicita
N	11	8. pobink.; Pij; Savin
P	12	Mohor in Fortunat
T	13	Marjeta; Anaklet
S	14	Bonaventura; Just
Č	15	Henrik; Vladimir
*P	16	Karmel. Mati Božja ☾
S	17	Aleš; Generozij
N	18	9. pobink.; Friderik
P	19	Vincencij P.; Maksima
T	20	Elija; Hieromin
S	21	Danijel; Olga
Č	22	Marija Magdalena; Teof. ☽
*P	23	Apolinar; Liberij
S	24	Kristina; Roman
N	25	10. pobink.; Jakob
P	26	Ana, mati M. D.
T	27	Pantaleon; Natalija
S	28	Inocencij; Viktor
Č	29	Marta; Beatrika
*P	30	Abdon in Senen ☾
S	31	Ignacij Lojola

Lunine spremene:

Zad. krajec	1. ob 14.3
Mlaj	8. ob 5.13
Prvi krajec	15. ob 15.36
Ščip	25. ob 13.46
Zad. krajec	30. ob 19.47

NEDELJSKI EVANGELIJI

1. O lažljivih prerokih. (Mt. 7., 15.-21.)
2. O krivičnem hišniku. (Lk. 16., 1.-9.)
3. Jezus se joče nad Jeruzalemom. (Lk. 19., 41.-47.)
4. O farizeju in cestinarju. (Lk. 18., 9.-14.)

Dolgost dneva:

Dan se skrči od 15 ur 35 minut na 14 ur 45 minut: za 50 minut.

Zapiski.

OPOZORILO

Do 15. morajo delodajalci plačati svoj obrok samskega davka za uslužbence.

Do 15. lahko vložiš priziv proti odmeri premičnega davka, ako si upravičen, ter priziv glede nepravilnih obremenitev.

AVGUST 31 dni

Mesec posvečen najčist. srcu Marijinemu.

N	1	11. pobink; Vezi sv. P.
P	2	Porcijunkula; Alfonz L.
T	3	Najdba sv. Štefana;
S	4	Dominik
Č	5	Marija Snež.; Ožbolt
*P	6	Gospod, sprem. Sikst
S	7	Kajetan; Donat
N	8	12. pobink.; Cirijak in t.
P	9	Roman
T	10	Lavrencij; Hugon
S	11	Tiburcij; Suzana
Č	12	Klara; Hilarija
*P	13	Hipolit in Kasijan
S	14	Evzebij; Anastazija
N	15	13. pobink.; Vneb. M. D.
P	16	Rok; Joahim, oče M. D.
T	17	Hijacint; Emilija
S	18	Helena; Agapit
Č	19	Ludovik Tol.; Julij
*P	20	Bernard Of.; Samuel
S	21	Ivana Fr. Šant. Adolf
N	22	14. pobink.; Timotej
P	23	Viktor; Filip Ben.
T	24	Jernej; Ptolomej
S	25	Ludovik; Patricija
Č	26	Zeferin; Samuel
*P	27	Jožef Kal.; Gerhard
S	28	Avguštin; Hermes
N	29	15. pob.; Ob. Jan. K.
P	30	Roza Lim.; Feliks
T	31	Rajmund; Izabela

Lunine spremene.

Mlaj	6. ob 15.57
Prvi krojec	14. ob 3.28
Ščip	22. ob 1.47
Zad. krojec	29. ob 0.55

- NEDELJSKI EVANGELJI**
1. Jezus ozdravi gluhomega. (Mk. 7., 31.-27.)
  2. O usmil. Samarit. (Lk. 10., 23.-27.)
  3. Jezus ozdravi deset gobavih. (Lk. 17., 11.-19.)
  4. O božji previdnosti. (Mt. 6., 24.-33.)
  5. Jezus obudi mladeniča v Najmu. (Lk. 7., 11.-16.)

Dolgost dneva :

Dan se skrči od 14 ur
45 minut na 13 ur 18 mi-
nut : na 1 uro 27 minut.

Zapiski.

OPOZORILO

Do 18. plačaj četrti obrok davkov.

Do 15. naznani preostanek vinskega pridelka.

SEPTEMBER 30 dni

Mesec posvečen Žalostni Materi Božji.

S 1	Egidij; Verena
Č 2	Štefan; Antonin
*P 3	Evfemija; Tekla
S 4	Rozalija; Ida
N 5	16. pobink.; (ang.); Lav.
P 6	Hermogen; Pelagij
T 7	Marko in tov.; Regina
S 8	Rojstvo Marije Device
Č 9	Peter Kl.; Gorgonij
*P 10	Nikola Tol.; Pulherija
S 11	Prot in Hijacint
N 12	17. pobink. Ime Mar.)
P 13	Virgilij; Notburga
T 14	Pov. sv. Križa; Cipr.
†S 15	K v a t r e. Nikomed
Č 16	Ljudmila; Kornelij
††P 17	K v a t r e. Lambert
†S 18	K v a t r e. Jožef Kup.
N 19	18. pobink.; Mar. 7 žal.
P 20	Evstahij; Suzana
T 21	Matej; Jona
S 22	Mavricij in tov.
Č 23	Tekla; Lin
*P 24	Marija, rešiteljica ujet.
S 25	Firmin; Kleofa
N 26	19. pobink.; Ciprijan
P 27	Kozma in Damijan
T 28	Venceslav; Marcijal
S 29	Mihael; Evtihij
Č 30	Hijeronim; Honorij

Lunine spremene.

Mlaj	4. ob 23.54
Prvi krajec	12. ob 21.57
Ščip	20. ob 12.32
Zad. krajec	27. ob 6.43

NEDELJSKI EVANGELIJI

1. Jezus ozdravi vodeničnega človeka. (Lk. 14., 1.-11.)
2. O največji zapov. (Mt. 22., 34.-46.)
3. Jezus ozdravi mrtvoudnega. (Mt. 9., 1.-8.)
4. Prilika o kraljevi ženitnini. (Mt. 22., 1.-14.)

Dolgost dneva:

Dan se skrči od 13. ur 18 min. na 11 ur 44 min.; za 1 uro 34 min.

Zapiski.

OPOZORILO

Do 20. se razobesijo sezname tistih, ki so podvrženi davku od premožnin.

Na občini je novi seznam šoloobveznih otrok, ki so dopolnili šesto leto. Starši jih morajo vpisati v šolo in prinesiti s seboj krstni list in spričevalo o cepljenju (brez kolka).

OKTOBER 31 dni

Mesec posvečen sv. rožnemu vencu.

*P	1	Remigij; Areta	Lunine spremene.
S	2	Angeli varuhi; Leodegar	
N	3	20. pob. (Rož. ven.); Ev.	Mlaj 3. ob 12.5
P	4	Frančišek Ser.; Edvin	Prvi krajec 12. ob 16.47
T	5	Placid in tov.; Gala	Ščip 19. ob 22.48
S	6	Brunon; Fida	Zad. krajec 26. ob 14.26
Č	7	M. D. kr. rož. venca	
*P	8	Brigita; Simeon	
S	9	Dijonizij; Abraham	
N	10	21. pobink.; Franč. Bor.	
P	11	Nikazij; Firmin	
T	12	Maksimilijan; Serafin	
S	13	Edvard; Koloman	
Č	14	Kalist; Domicijan	
*P	15	Terezija; Brunon	
S	16	Gal; Maksima	
N	17	22. pob. (posv. cerk.)	
P	18	Luka; Just	
T	19	Etbin; Pater Al.	
S	20	Janez Kanc.; Felicijan	
Č	21	Uršula; Hilarijon	
*P	22	Kordula; Marija Sal.	
S	23	Severin; Klotilda	
N	24	23. pobink.; Rafael	
P	25	Krizant in Darija	
T	26	Evarist; Marcel	
S	27	Frumencij; Sabina	
Č	28	Simon in Juda	
*P	29	Narcis; Ida	
†S	30	Klavdij; Alfonz R.	
N	31	24. pob. (Krist. kr.);	

NEDELJSKI EVANGELIJI

1. Jez. ozdr. kr. sina. (Jan. 4., 46.-53.)
2. Pril. o kral. računu. (Mt. 18., 23.-35.)
3. Dajte cesarju kar je cesarjevega. (Mt. 22., 15.-21.)
4. Jezus obudi Jajrovo hčer. (Mt. 9., 18.-26.)
5. Jezus pomiri vihar na morju. (Mt. 8., 23.-27.)

Dolgost dneva;

Dan se skrči od 11 ur
44 minut na 10 ur 9 mi-
nut; za 1 uro 35 minut.

Zapiski.

OPOZORILO

Do 18. plačaj peti obrok davkov!

Do 15. sprejema davkarija prijave o zmanjšanju oz. zvišanju hišnih dohodkov.

Do 15. moraš naznaniti novi vinski pridelek.

NOVEMBER 30 dnj

Mesec posvečen spominu rajnih.

P	1	God vseh svetnikov
T	2	Vseh vernih duš dan
S	3	Viktorin; Hubert
Č	4	Karl Bor. Vital
*P	5	Caharija, oče Jan. K.
S	6	Lenart; Sever
<hr/>		
N	7	25. pobink. (Zahvalna)
P	8	Bogomir; Deodat
T	9	Teodor; Orest
S	10	Andrej Av. Trifon
Č	11	Martin; Mena
*P	12	Martin; Livin
S	13	Stanislav Kost.; Didak
<hr/>		
N	14	26. pobink.; Jozafat K.
P	15	Leopold; Jedert
T	16	Edmund; Otmar
S	17	Gregorij; Viktorija
Č	18	Odon; Hilda
*P	19	Elizabeta; Poncijan
S	20	Feliks; Edmund
<hr/>		
N	21	27. pobink.; Dar. Mar.
P	22	Cecilija; Maver
T	23	Klemen; Felicita
S	24	Janez od Kr.; Krizogon
Č	25	Katarina; Jukunda
*P	26	Konrad; Silvester
S	27	Virgilij; Ahacij
<hr/>		
N	28	1. adventna; Eberhard
P	29	Saturnin; Filomen
T	30	Andrej; Justina

Lunine spremene.

Mlaj	3. ob 5.1
Prvi krajec	11. ob 10.5
Ščip	18. ob 9.10
Zad. krajec	25. ob 1.4

NEDELJSKI EVANGELIJI

1. O dobrem semenu. (Mt. 13., 24.-30.)
2. O gorčičnem zrnju. (Mt. 13., 31.-35.)
3. O razdejanju Jeruzalema. (Mt. 24., 15.-35.)
4. O poslednji sodbi. (Lk. 21., 25.-33.)

Dolgost dneva :

Dan se skrči od 10 ur
9 minut na 8 ur 58 minut
za 1 uro 11 minut.

Zapiski.

OPOZORILO

Do 15. lahko predložiš naznanilo o nepostavnem vpisu v dopolnilne sezname druge serije.

Kdor je na novo odprl trgovino, mora do 30. nesti overovit teže in mere na občino.

DECEMBER 31 dni

Mesec posvečen nebeškemu Detecu.

S	1	Natalija; Eligij	Lunine spremene. Mlaj 3. ob 0.11 Prvi krajec 11. ob 2.12 Ščip 17. ob 19.52 Zad. krajec 24. ob 15.20
Č	2	Bibijana; Pavlina	
*P	3	Fračišek Ksav.; Lucij ●	
S	4	Barbara; Peter Zlat.	
N	5	2. advent.; Krispin	NEDELJSKI EVANGELIJI 1. Janez Krstnik v ječi. (Mt. 11., 2.-10.) 2. Janez Krstnik pričuje o Kristusu. (Jan. 1., 19.-28.) 3. Janez Krstnik poklican v prerokovanje. (Lk. 3., 1.-6.) 4. Simeon in Ana oznanjata Gospoda. (Lk. 2., 33.-40.)
P	6	Nikolaj; Apolin	
T	7	Ambrozij; Agaton	
S	8	Brezm. spoč. Mar. Dev.	
Č	9	Peter Four.; Valerija	
*P	10	Lavret. M. B.; Melhijad	
S	11	Damazij; Trazon)	
N	12	3. advent.; Maksencij	
P	13	Lucija; Otilija	
T	14	Spiridijon; Nikazij	
†S	15	K v a t r e. Jernej	
Č	16	Evzebij; Adela	
P	17	K v a t r e. Lazar	
†S	18	K v a t r e. Gracijan	
N	19	3. advent.; Nemezij	
P	20	Liberat; Peter K.	
T	21	Tomaž; Glicerij	
S	22	Demetrij in Honorat	
Č	23	Viktorija; Dagobe;	
*P	24	Adam in Eva; Irmina C	
S	25	Božič. Rojst. Gospodovo	
N	26	Ned. pr. N. let.; Štefan	
P	27	Janez Evang.; Fabiola	
T	28	Nedolžni otroč.; Kastor	
S	29	Tomaž; Trofin	
Č	30	David; Evgenij	
*P	31	Silvester; Pavlina	
			Dolgost dnevni: Dan se skrči od 22. za 19 minut in zraste nato do konca meseca za 4 minute.

Zapiski.

OPOZORILO

Do 18. zadnji obrok davkov!

Zaproši za obnovo licence. Staro licenco nesi na občinski urad.

Posojilnice morajo predložiti računске zaključke, če so bili isti potrjeni najmanj pred tremi meseci.

Pristojbine.

A.) POŠTNE PRISTOJBINE.

1.) PISMA, DOPISNICE i. t. d.

Pisma: navadna do 15 gr. v okrožju . . .	L.	0.25
navadna do 15 gr.	»	0.50
» » » » vojakom	»	0.25
» » 20 » iz države	»	1.25
» preko 20 » iz države	»	2.—
(Pisma ne smejo presegati teže 2 kg in obsega 45 x 45 cm ali v zavitku dolžine 75 cm in premera 10 cm).		
Dopisnice: navadne vojakom ali v o-		
krožju	»	0.15
navadne	»	0.30
» iz države	»	0.75
(obseg 14 x 9 cm).		
Razglednice: samo s podpisom in dnevko	»	0.10
samo s podpisom in dnevko iz države	»	0.25
s petimi besedami (voščili)	»	0.20
običajno pisane	»	0.30
» » iz države	»	0.75
» » vojakom	»	0.15
Posetnice: s petimi besedami (voščila itd.)	»	0.20
s petimi besedami iz države	»	0.25
Tiskana obvestila: (o smrti, poroki) . . .	»	0.15
iz države	»	0.25
Trgovski računi: (en sam list, do 15 gr.		
brez kakega dopisa)	»	0.25
iz države do 250 gr.	»	1.25
» » za vsakih 50 gr. več	»	0.25
Rokopisi: za prvih 200 gr.	»	0.60
za vsakih 50 gr. več še	»	0.20
iz države do 250 gr.	»	1.25
za vsakih 50 gr. več še	»	0.25

Vzorci brez vrednosti: do 100 gr. . . . . »	0.35
za vsakih 50 gr. več še . . . . . »	0.15
iz države do 100 gr. . . . . »	0.50
za vsakih 50 gr. več še . . . . . »	0.25
Ekspresi: poleg običajne poštne še . . . »	1.25
za inozemstvo poleg običajne pošt- nine še . . . . . »	2.50
Priporočeno: za odprte pošiljke poleg običajne poštne še . . . . . »	0.60
iz države, poleg običajne poštne . . . »	1.50
za zaprte pošiljke . . . . . »	1.25
» » » iz države . . . . . »	1.50
Pošiljke s potrdilom prejemnika: poleg običajne poštne še . . . . . »	0.50
iz države še . . . . . »	1.25
Poštno ležeče: poleg običajne poštne še »	0.15

2.) ZRAČNA POŠTA (v državi)

Pisma, dopisnice, razglednice, trgovski računi, obvestila i. t. d. (do 15 gr.) poleg poštne še . . . . . »	0.50
Expresno (do 15 gr.) poleg poštne še »	0.25
Rokopisi, vzorci brez vrednosti, tiskovine do 50 gr. poleg običajne poštne še »	0.80

3.) ZAVOJI.

Običajni	z navadno pošto	s hitro pošto
do 1 kg L	2.—	L 6.—
1 — 3 kg . . . . . »	4.—	» 12.—
3 — 5 » . . . . . »	6.—	» 18.—
5 — 10 » . . . . . »	10.—	
do 15 kg . . . . . »	13.—	
do 20 kg . . . . . »	15.—	

Z naznačeno vrednostjo: do L. 200.— po- leg običajne poštne še . . . . . »	1.—
za vsakih L. 100. — poleg običajne poštne več še . . . . . »	0.50

Če zavoj leži na pošti več ko 3 dni, se plača za vsak dan pristojbina . . . . . »	0.25
Za vsak izgubljen zavoj se prejme odškodnina . . . . . »	25.—

4.) NAKAZNICE

Nakaznica sama stane . . . . . »	0.10
Navadna: do L 25.— je pristojbina . . . . . »	0.40
» » 50.— » » . . . . . »	0.80
» » 100.— » » . . . . . »	1.20
» » 200.— » » . . . . . »	2.—
za vsakih L 100.— ali vlomem od L 100.— preko L 200.— . . . . . »	0.50
do L 25.— vojakom . . . . . »	0.20
najmanj se pošlje lahko 1 lira, največ L 1000.—.	
Brzobjavne: poleg običajne nakazniške in brzobjavne pristojbine L 3.— še . . . . . »	0.50
za vsako pridejano besedo še po . . . . . »	0.25
Mednarodna: pristojbina za nakaznico samo je . . . . . »	1.—
za vsakih L 100.— ali ulomek . . . . . »	0.50

5.) BRZOJAVI

Navadni: do 10 besed . . . . . »	2.—
za vsako besedo več . . . . . »	0.25
Nujni: trikratna pristojbina navadnih	
V vlakih: pristojbina za 14 besed . . . . . »	4.—
Po radiju: (na ladjah izven Sredozemskega morja) za vsako besedo . . . . . »	6.50

6.) TELEFONSKI RAZGOVORI

V mestu: iz javnih kabin do 3 km . . . . . »	0.60
do 10 km . . . . . »	1.—
več kot 10 km . . . . . »	1.30

Medmestni: do 25 km	»	1.50
do 50 km	»	2.—
» 100 »	»	4.—
» 200 »	»	7.—
» 400 »	»	9.—
» 600 »	»	11.—
» 800 »	»	13.—
nad 1000 »	»	18.—

Razgovor sme trajati 3 minute, nato dvojna pristojbina.

Za nujne razgovore se plača trikratna pristojbina.

B.) KOLKOVNE PRISTOJBINE

1.) Na račune, pobotnice, potrdila, odpise (sconti) in podobno:

od Lir 1 — 100	»	0.20
» » 100 — 3000	»	1.—
» » 3000 — 300.000 za vsakih L.		

Moraš pa stotine vedno zaokrožiti navzgor na liro!

1000 ali vlomak od L. 1000.—	»	0.30
preko L 300.000	}	90.—
za nedoločene svote		
za potrdilo prejšnjih pobotnic		

2.) Na računске izvlečke, prepise računov, priznalna ali obremenilna pisma » 0.50

C.) PROMETNE PRISTOJBINE (tassa scambio)

Do L 100.—: za vsakih L 20.— ali vlomak	L.	0.50
Do Lir 1000.— za vsakih Lir 50.— ali vlomak	»	1.25
nad Lir 1000.—: za vsakih Lir 100.— ali vlomak	»	2.50

TABELA MENIČNIH PRISTOJBIN

Znesek		Izstavljene in plačljive v Italiji						Izsl. in plačl. v inozem.		
od	do	za 1 mesec	za 4 mes.	4-6 mesec.	nad 6 ali in bianco	za 4 mesece	4-6 mesec.	nad 6 ali in bianco.		
—	200	0.50	0.50	0.50	0.90	0.20	0.50	0.50		
200	400	0.50	0.50	0.90	1.70	0.30	0.50	0.90		
400	600	0.60	0.70	1.50	2.50	0.40	0.70	1.30		
600	800	0.60	0.50	1.70	3.50	0.50	0.90	1.70		
800	1000	0.60	1.10	2.10	4.10	0.60	1.10	2.10		
1000	2000	1.10	2.10	4.10	8.10	1.10	2.10	4.10		
2000	3000	1.60	3.10	6.10	12.10	1.60	3.10	6.10		
3000	4000	2.10	4.10	8.10	16.10	2.10	4.10	8.10		
4000	5000	2.60	5.10	10.10	20.10	2.60	5.10	10.10		
5000	6000	3.10	6.10	12.10	24.10	3.10	6.10	12.10		
6000	7000	3.60	7.10	14.10	28.10	3.60	7.10	14.10		
7000	8000	4.10	8.10	16.10	32.10	4.10	8.10	16. 0		
8000	9000	4.60	9.10	18.10	36.10	4.60	9.10	18.10		
9000	10000	5.90	10.10	20.10	40.10	5.10	10.10	20.10		
za vsakih 1000 lir več ali ulomek od 1000		0.60	1.10	2.10	4.10	0.60	1.10	2.10		

KOLEDAR MODRUJE.

Kako drobna, neznatna, za slovsivenega kritika kar ničvredna stvar sem. Vsaj tako me nekateri obgodrnjavajo. Mar je res, da sem tak nebodigatreba? Je res, ka-li, da me prelistajo le tedaj, če hočejo zvedeti za god ali kdaj bo tisti praznik, onegà, ko bo tako veselo, da se bo vse kadilo in polilo?

Nemara bo za večino res tako. Dosti prijateljev pa imam, ki me imajo za svetovalca; vsaj trenutno jim zaustavim krogotok modernobliskovitih misli in jih priklenem nase. Pogledajo, kdaj bo velika noč, ko bo žegen božji priplaval v hišo kot nekoč; listajo, kdaj bo tisti dan, ko bodo zvonovi pritrkavali k žegnanju in bo vesel sleherni faran; pa jim kažem, kdaj bo božič, tista mehka sveta noč, ko še kamen in drevo modruje. Pa me gleda mlado in staro, še otroci, kje je v koledarju rdeče ali mastno tiskano in bo nedelja, delapust, vsaj par ur posvečenih Stvarniku in hišici domači.

Tako budim misli svojim blagim prijateljem.

Imam pa krdelo znancev, ki jim včasih ustrezem, še pogosteje ne. «Ah, saj sem mislil, da je šele torek, pa je že sreda,» se razsrdijo in me zaženejo v kot, ko sem jim strogo povedal, da imajo hote ali nehote kratek spomin.

Ti me gledajo kot muho enodnevnico. Prvi me celo leto obrajtajo. Kdo pa me ima rad za tovariša vse svoje življenje?

O, ti in tvoji in vsi, ki me berejo in ki so morda le čuli kdaj kako o koledarju, bi se me oklenili, če bi jim mogel v možgane zapisati to-le:

Dobe od 1. januarja do 31. decembra leta Gospodovega 1937. ne boš več nikdar učakal, ne bo se več vrnila, ne moreš je več nadomestiti s kako drugo življenjsko dobo... «Ura zamujena, ne vrne se nobena.» Si si kdaj predstavljal v duhu, kako

minevajo vekovi? — Ne! — Pa stoletja? — Kako neki?! — Morda desetletja? — Da, nekaj mi še medli v spominu, kako je bilo pred desetimi leti, pa kdo se več tega spominja. — Kako je bilo ob letu, ti je morda še živo v spominu? — No, že, že, če pogledam v kake zapomke. — Da, res je, skoro slehernemu se zdi, da teče čas počasi ali vsaj neenakomerno, zdaj hitreje, zdaj počasneje, da ni sile ali pa da je največja naglica komaj polžev korak. Toda potegni uro iz žepa, poglej na sekundni kazalec! Kako brzo in enakomerno se vrtil! Sekunda, ki je pravkar minila, ko sem pomočil pero za ta stavek, je utonila za vekov veke v večni večnosti in se ne vrne nikdar več. Glej, že druga sekunda, tretja, četrta, deseta, šestdeseta, minuta, ura... križ božji, saj vse bliskovito drvi v nepovrnivo preteklost.

Res je, bliskovito drvi! Sam si spoznal, prijatelj, da čas beži naglo, čeprav enakomerno. Sekundni kazalec je senca prsta božjega. Je opomin tebi in vsem, kako boš izpolnil dobo sekund in dni leta 1937, ki je zabeleženo na mojih straneh. Ali bo to leto, ki se nikdar več ne vrne, nepopisan list tvojega življenja? Ali pa bo izpolnjeno s tvojim sočnim delom za tvoj in bližnjikov telesni in dušni blagor?!

Legenda pravi, da je vsako razdobje, pa naj si bo še tako kratko, tudi desetinka sekunde, božja posoda. Angelci nebeški jo držijo prazno pred tabo, da jo napolniš z dobrimi deli in mislimi, odpovedmi in žrtvami. Gorje, če mine čas in ostane posoda prazna!

Tako baja legenda. In je res, modrujem pa jaz, stoletni in tisočletni neminljivi koledar, ki mi je priimek čas: gorje, če bo zate čas leta 1937. prazen list, brez del za dobro tvoje duše in telesa, pa četudi me ne boš utegnil listati tja do sv. Silvestra, ker te bo moja zaveznica smrt morda že prej odbrala.

AFRISKI IMPERIJ.

Bajna je dežela «kraljice Sabe» in «Judovega leva» od obal Rdečega morja do afriških višin pod ravnikom. Preko enega milijona in sto petdeset tisoč štirijaških kilometrov se razteza cesarsvo Etiopije ali Abesinija, danes del italijanskega vzhodno afriškega imperija.

Od peklensko vročih sotnih nižin Dankalije se dviga svet do tri ali štiri tisoč metrov visokih etijopskih amb. Tu se menjavajo vsi rastlinski pasovi: puščava, pustinja, stepa, savane, redki gozd, tropski gozdovi ob gornjih tokovih rek in ob Auašu, pa plodni predeli dure, kave in bombaža; vse slikovito in pestro zemlja in ljudje, govorica in noša, podnebje in rastlinje. To pa zato, ker se svet dviga na visoko in tako da je kljub svoji legi ob zemeljskem ravniku na osrednjem abesinskem višavju za Evropca prav znosno podnebje.

Naše kmetovalce bo pa pred vsem zanimalo, kaj raste v novoosvojenem cesarstvu. V spodnjem rastlinskem pasu, tako nazvanem quollà in ki se ga do kakih 1800 metrov, sta izmed žitaric zlasti razširjeni dura in koruza. Poleg teh tudi nam znanih vrst se precej na široko prideluje domača žitarica teff; iz njene moke si bogatejši sloji pečejo kruh, angéra. Etiopci sejejo tudi neke vrste oves in ječmen.

Obdelavana zemlja v tem pasu quollà se zdi kot obsežne oaze sredi gostih gozdov palm, banan, baobabov in sikomor.

Pravi poljedeljski pas je v višini 1800 do 2400 metrov «uoina degà». Tod se že zibljejo obširnejši nasadi kave, bombaža in tobaka. Kava ima v jugozapadni pokrajini Caffà svojo prvotno domovino. Bombaž, iz čigar semena stiskajo tudi olje, ima veliko bodočnost. V novejšem času so priseljenci nasadili vzorne nasade sezama, ricina,

lanu in soje. Po zasedbi se delajo velikanski poskusi, da bi etijopsko carstvo krilo vso našo potrebo po industrijskih oljih. V pasu uoinà degà sadi Abesinec tudi svojo vrtnino: neke vrste graha, boba, leče, potem zvrst zelja podobnega naši cvetači, gorčico, redkev, malo krompirja in paradiznikov ob reki Takazé. Silno dosti pa vidiš rdeče paprike, ki je ne sme zmanjkati v nobeni abesinski jedi. Po papriki pa žeja. No, tudi za to se je Abesinec oskrbel, in sicer z medico, ki je narodna pijača, ko pri nas «vince sladkó». Zato je pri slehernem «tukulu» (okrogli, s slamo kriti kočij) in pri bogatem «ghebbiju» (gospokem zidanim bivališču) tudi čebeljnjak. Čebeloreja je povsod razširjena. Medico si pripravljajo iz petih delov vode in enega dela medu, vmes natrosijo v prah zmaščeno skorjo nekega drevesa «saddo» in opojna pijača je pri rokah. Pijejo pa kar iz velikanskih do triliterskih kozarcev in je posebno zaslužen bojevnik oni, ki spiye več ko enega.

Više gori, v tretjem pasu «degà», je doma pastirstvo. Gojijo malo pasmo goveda zebu in pa abesinske mezge, ki so edini zmožni prestopati po ozkih stezah nad navpičnimi prepadi.

Tudi v zemlji so skriti zakladi. Okoli Hararja petrolej. Kdo se ne spomni pri tem na mednarodnega petrolejskega agenta Ricketta, ki si je skušal prisvojiti vse etijopske petrolejske vrelce, ki danes še niti ne tečejo. V višavju, saj je sestavljeno zgolj iz eruptivnih, torej rudonosnih kamenin, je dosti železa, bakra in celo zlata. Vsi ti zakladi čakajo še rok in kapitala, da bodo prišli v prid cesarstvu.

Ljudje.

Težek poskus je razdeliti Abesinijo po prebivalcih. Hailé Selasijejeva vlada je ljudsko štetje izvedla preveč po domače, da bi mogli točno vedeti, koliko prebivalcev živi v Etijopiji. Splošno

jih naštevajo nekaj preko deset milijonov. Narodnostno in jezikovno je pa v Eġipociji pravi mozaik. Le na debelo se dajo potegniti meje med posameznimi plemeni in jeziki - koreninami. Drug v drugega se prelivajo jeziki in nareġja, ki jih je gotovo preko petdeset. Celi okraji pa sploh še niso preiskani.

S temeljnimi plemenskimi znaki sovpadajo tudi temeljne jezikovne korenine. Po osrednjem delu abesinskega višavja so naseljeni semitski rodovi (Amharci, Ŗioani), proti nekdanji eritrejski meji pa Tigrajci; vsi ti so ljudje, ki jih poznamo pod imenom Abesinci. Govore pa v glavnem v treh jezikih: v amharŖġini, ali amarinā, ki je tudi uradni jezik; v tigrejŖġini po Tigraju (= po vsem severovzhodnem delu Abesinije) in malo v jeziku tigré (oba je treba loġiti) prav na ozkem severnem robu deŖele. Stari klasiġni jezik pa je takozvani «ghe'ez», jezik starodavnega kraljestva Aksum. To so pravi Abesinci po plemenu in jeziku. Pod pojem Eġipociji pa privzemamo Ŗe Ŗtevilne druge plemenske in jezikovne skupine, ki tvorijo prebivalstvo deŖele. Ti so: na obŖirnem juġovzhodu in juġu Hamitje in ob Nilovih pritokih na zapadu Niloti. Prvi so neka vmesna stopnja med ġrnci in semiti. Znana plemena so Somali, Gala, Danakilci, Sidamo. Govore v kuŖitŖġini, ki se deli v Ŗtiri poglavitne veje. Izmed teh (nizkih kuŖitŖskih jezikov) je najbolj razŖirjen med prebivalci vzhodne Afrike jezik swahili. Dosti besed se priġenja s ki — (saj poznaŖ Ki-limandŖaro; kilima - pomeni v svahilŖġini griġ).

Izmed Nilotov, to je tretje poglavitne plemenske in jezikovne skupine etijopskih prebivalcev, so pa najbolj znani Kunama in Baria. To so kulturno nizki rodovi, ki Ŗe izumirajo. Civilizatoriġno delo italijanske vlade jih bo morda Ŗe ohranilo.

Kaj pa versko? Prav tako razbita podoba. Prvotni prebivalci hamitskih rodov so bili maliko-

valci; častili so po bozje naravo, zlasti nebo in sonce. Zato je še danes do 2 milijona čistih malikovalcev. Toda že v prvi polovici 6. stoletja, torej še prej kot marsikam po Evropi, so prišli tja prvi oznanjevalci krščanstva. Ko pa je patrijarh v Aleksandriji, poglavar abesinske cerkve zašel v zmoto krivoverstva, je vsa Abesinija šla za njim, tako da je danes glavna vera v Abesiniji sicer krščanska-koptska, a krivoverska. Njih »papež« je patrijarh v Aleksandriji, ki imenuje za svojega namestnika abuno.

Po deželi je razsejano vse polno samostanov; v njih hranijo stare knjige, pisane v ghe'z jeziku, pa tudi bogate zaklade. V Abesiniji je tudi še dosti pristašev Mohamedove vere, ki se je ondi vgnezdila okoli l. 1000, in se je razširila po vsem jugovzhodu. Versko središče islama je Harrar, Koptov pa Aksum.

Novo cesarstvo.

Politična zgodovina Abesinskega cesarstva je bolj burna, kot bi si kdo mislil. Dolgo so Abesinci na svojih nedostopnih gorah kljubovali vsem napadom. Že v starih dobah so imeli neodvisno državo. Ko se je pojavilo krščanstvo, je že slovelo kraljestvo Aksuma. Po ustnem izročilu so tod kraljevali celo Salomonovi nasledniki. Po 13. stoletju so z ognjem in mečem pridrveli preko Rdečega morja muslimani. Toda zopet je dežela vstala iz razvalin v 17. stoletju. Nje moč je trajala tja do kralja Teodorja in Menelika. Pod slednjimi so se pričeli boji s kolonijalnimi velesilami, ki so se sicer pod bivšim cesarjem Hailé Sella-sijem uravnavali z mednarodnimi pogodbami, a za katere so se mogočni abesinski rasi (poglavariji) bore malo zmenili.

Tako je nujno prišlo do tega, da je l. 1935. Italija morala poskrbeti za varnost svojih kolonij

in za razširitev svojih posestev. Pričelo se je zadnje zgodovinsko razdobje Abesinije.

Z dalekosežnimi pripravami je vladni načelnik pripravil ta zgodovinski pohod. Boriti se je moral na dveh frontah: doma proti državam, ki so Italijo skušale gospodarsko oblegati; v daljni Afriki pa proti divji žgoči naravi in zvitemu sovražniku. A vse je zmagala njegova železna volja!

Pod skušenimi maršali De Bonom in pozneje Badogliom so čete izvojevale zmagó za zmagó. Spremljajmo na kratko ta zgodovinski pohod: v noči od 2. na 3. oktobra so čete prekoračile mejno reko Mareb; 5. je osvojen Adigrat; 6. plapola trikolora že v Adui; 15. oktobra je v naših rokah svetj Axum; zavzetje Makaléja zaključi prvi bojni pohod. V treh mesecih odmora se vojske na obeh straneh srdito pripravljajo. 15. februarja grmijo topovi ob nezavzetni Ambi Aradam; pade; 28. se čete 1. armadnega zbora zadrevijo na Ambó Alagi in potolčejo čete rasa Mulugete, vojne ministra. Enaka usoda doleti par dni kasneje čete rasov Sejuma, Kase in Imruja.

Zmagovitemu zaletu italijanskih čet se upirata na jugu le še degač (= general) Nassibu in na severu neguš sam. Badoglio se pripravlja. Neguša pa ne strpi in udari pri Quoramu prvi, a udari po jeklenem zidu. Njegova ofenziva se 2. aprila sprevrže v divji beg. 30. aprila potolče maršal Graziani Nassibuja pri Dagaburju. Pot v prestolnico Addis Abebo (= Novi cvet) je odprta. Cesar je že zbežal, mesto plenijo, gori, tuja poslanštva se obupno branijo pred divjo soldatesko. Tedaj se maršal Badoglio postavi na čelo motorizirani koloni in v naglih pohodih zasede glavno mesto Abešinije.

Sirene tulijo! Milijoni Italijanov se zgrinjajo 5. maja ob šestih zvečer na trge vseh mest. Ob

sedmih in tričetrz zadoni po radiju moški Mussolinijev glas:

«Črne srajce revolucije! Možje in žene vse Italije! Italijani in prijatelji Italije onkraj gorà in morij! Poslušajte: Maršal Badoglio mi brzojavi: Danes, 5. maja ob štirih popoldne sem na čelu zmagovitih čet vkorakal v Addis Abebo.»

Neizmerno navdušenje se je polastilo vsega polotoka, ko je vladni načelnik oznanil ustanovitev novega cesarstva, ki je znamenje moči in gospodarskega napredka nove Italije.

ZDRAVA MARIJA

se zvečer zvoni običajno tako - le :

v januarju	od	1.—15.	ob	5 uri zvečer
		16.—31.	"	5 ¹ / ₂ " "
v februarju		1.—15.	"	6 " "
		16.—28.	"	6 ¹ / ₂ " "
v marcu		1.—15.	"	6 ¹ / ₂ " "
		16.—31.	"	7 " "
v aprilu		1.—15.	"	7 ¹ / ₂ " "
		16.—30.	"	8 " "
v maju		1.—31.	"	8 ¹ / ₂ " "
v juniju		1.—30.	"	9 " "
v juliju		1.—15.	"	9 " "
		16.—31.	"	8 ¹ / ₂ " "
v avgustu		1.—15.	"	8 ¹ / ₂ " "
		16.—31.	"	8 " "
v septembru		1.—15.	"	7 ¹ / ₂ " "
		16.—30.	"	7 " "
v oktobru		1.—15.	"	6 ¹ / ₂ " "
		16.—31.	"	6 " "
v novembru		1.—15.	"	5 ¹ / ₂ " "
		16.—30.	"	5 " "
v decembru		1.—31.	"	5 " "

HITRO RACUNANJE OBRESTI

Obrestna mera 00	količnik	Obrestna mera 00	količnik
1/2	72000	4	9000
1	36000	4 1/2	8000
1 1/2	24000	5	7200
2	18000	6	6000
2 1/2	14400	7 1/2	4800
3	12000	8	4500

Razlaga: če hočeš hitro zračunati navadne obresti (ali trgovski popust), pomnoži kapital z dnevi, nato deli produkt s pripadajočim količnikom, na primer obresti od 527 lir po 2½% za 15 dni: $527 \times 15 = 7905$ — $7905 : 14400 = 0.546$, obresti znašajo L. 0.54 (0.55).

ČAS.

ni povsod na svetu enak. — E, ta je pa bosa! — Počasi, prijatelj. Pomisli: kdo določa čas? Sonce pač; ko je najvišje na nebu je poldan, ko zaide, se prične noč, ko prisije, se prične dan. Toda sonce stoji in zemlja se vrti od zapada proti vzhodu. Torej je jasno, da bo sonce nekatere kraje, in sicer vzhodne prej obsijalo kot zahodne. Pejping na Kitajskem gotovo prej kot Aleksandrijo ali pa naše kraje. Na vzhodu imajo pa tudi prej poldan kot mi. Nekateri vzhodnjaki že ležejo k počitku, ko so na zapadu jedva vstali. Razlike so torej precejšnje. Med vzhodom in zapadom kar za en dan. Pojasni ti jih razpredelnica na naslednji strani.

Na levi strani razpredelnice so mesta vzhodno od Rima, na desni strani pa zapadna. Ko zvoni v Rimu pri sv. Petru poldan, je v:

RIM 12 h

Kraj	ura	Kraj	ura
v Sidneju v Avstraliji	9 zveč.	v Madridu na Španskem	11 dop.
v Yokohami na Japonskem	8 "	v Londonu na Angleškem	11 dop.
v Pejpingu na Kitajskem	6 ^{3/4} "	v Dublinu na Irskem	10 ^{1/2} dop.
v Kalkuti v Indiji	4 ^{1/2} pop.	v Rio de Janeiro v Brazilu	8 zjut.
v Teheranu v Perziji	2 ^{1/2} "	v Njujorku v Združ. državah	6 "
v Aleksandriji v Egiptu	1 "	v San ranciscu	3 "
v Bukarešti v Rumuniji	1 "	v Honolulu na Havajskih otokih	12 ^{1/2} , po noči
v Atenah na Grškem	12 ^{1/2} "		
	Dunaj		12
	Berlin		12
	Ženeva		12

ZA DOBRO VOLJO.

ZGODBA O VEVERICI.

V butalski hosti se je zgodilo to:

Dva sta cepila drva pa zagledata veverico; gibčno se je sukala drevesu okoli debla, zvedavo si je ogledovala ona dva.

Prvi vrže sekiro od sebe in skoči za veverico v drevo, da jo ujame.

Drugi mu zakliče: «Če jo ujameš si jo bova spekla za malico.»

Veverici ni bilo kaj za obljubljeno čast. Ročno je smuknila z veje na vejo in se nagajivo ozirala: kje si, ki me boš ujel? — Ko se ji je približala roka in segla po njej, že je bila na koncu veje in se je pognala v drugo drevo.

Butalec je zakričal: «Čak me, tica prebrisana, koj boš moja.»

Pa je bil Butalec pretežak za vejo in je lopnil doli na zobe, da mu je kri zalila usta. Veverica pa se je izgubila v hosto — zbogom, srečno pot.

Praznih rok in s krvavo šobo se je vračal drvar k tovarišu.

Temu so se cedile sline, tako se je veselil malice: iz suhih vej je bil zanetil ogenj in že je bil ušpičil raženj za pečenko. Pa je zagledal onega — brez veverice, pač pa okoli ust krvavega. Neznansko se je raztogotil: «Požeruh nevoščljivi, mar se ti je tako mudilo, da si jo požrl kar surovo?» In mu je ogorčeno eno prisolil. Tako vsaj ni bila krvava malica brez soli.

O SKOPEM GROFU.

Vrh griča stoji velika graščina, v graščini je živel imeniten grof, star je bil in siten in silen

skop. Vsak teden je imel drugega strežaja: noben mu ni znal kuhati po volji — ali je bilo premalo slano ali preveč, ali pretrdo ali premehko, ali premastno ali prepusto, ali prevroče, ali prehladno.

Pa se je zgodilo, da je dobil zopet novega strežaja in mu je za južino ukazal, naj skuha dve jajci; skrbno naj pazi da ne bosta ne pretrdi ne premehki.

«Dobro, vaša milost» je odgovoril strežaj, «pazil bom, nič se ne bojte.»

Pa lepo zakuri na ognjišču, postavi vodo, vanjo dene jajci in ko je voda vrela, je eno jajce vzel, ga olupil in snedel. Ni bilo ne pretrdo ne premehko, nego prav tako, kakršno si je želel gospod grof.

Zadovoljen je stopil pred graščaka in mu postregel. Kuhano jajce je ležalo na belem prtičku, prtiček z jajcem na bahatem krožniku, ta krožnik še na drugem krožniku in zraven sta bila srebrna žlička in srebrn solnik — take so bile navade po imenitnih starih graščinah.

Graščak vpraša: «Kje je drugo jajce, he?»

Strežaj odvrne: «Vaša milost, to je drugo jajce.»

«Pa kje je še eno?» zareži graščak.

«Tisto sem pa preizkusil, Vaša milost, da se prepričam, ali bo po Vaši volji, da ne bo premehko ne pretrdo.»

«Preizkusil? Kako preizkusil?» se zadere graščak.

Pa je strežaj ročno vzel jajce izpred graščaka, z dlanjo mu je ena dve snel lupino in si ga je porinil v usta: «Ham ham — takole sem preizkusil Vaša milost, Vaša milost — ham ham, tako-le.»

ŠE ENA O TEM GROFU IN O DRUGEM.

Blizu tega graščaka je živel drugi graščak, oba sta bila enako imenitna.

Pa je prvi graščak praznoval svoj god in si je prejšnji dan povabil plemenitega soseda na večerjo.

Večerja je bila imenitna: dve kuhani jajci za vsakega, za oba štiri, zraven jajc pa se je ponujala neizmerna čast in je čast bila poglavitna reč in je bila večerja bolj zaradi časti kakor zaradi jedi.

Ko se je končala večerja, se je drugi grof v prelepih besedah zahvalil za izredno čast, ki jo je plemeniti gospod sosed izkazal tej graščini s posetom, in sta se drug drugemu klanjala noter do praga. Potem pa je dejal prvi, da ne more drugače, nego bo spremil drugega do njegovega gradu. Drugi pa se je zahvaljeval za nezaslišano čast in si je potem s svoje strani izprosil veliko čast, da sme prvega zopet spremiti nazaj. To je bilo prvemu preveč časti in se je hvaležnega izkazal tako, da je spremil imenitnega gosta zopet do njegove graščine. Tako sta od same časti postajala bolj in bolj imenitna in sta se častila in spremljala semkaj in tjakaj, da so jima nazadnje od same imenitnosti in časti palci pogledali iz čevljev.

Kmetje pa so ju gledali in kimali: «Pozna se jima, da sta grofa».

TRIJE LOPOVI.

Lopovi so na kopnem, lopovi so na morju, nikdar jih ne manjka. Če jih gledaš in poslušáš, so jako vrli in dostojni ljudje. Spoznaš jih za lopove šele po škodi, ki jo imaš, če si prišel v stik z dolgimi prsti ali s prekanjenim jezikom.

Bili so trije bratje, navihani bratci. Imeli so ladjo, nosila jih je po zvitih njih potih.

Kraj morja je stalo mesto, tam so pristali. Pošla jim je bila hrana, pa so preudarili, kako bi se založili. Prvi je imel groš, drugi dva, zadnji je

bi brez beliča, suh kakor poper. Pa so se dogovorili: »Ta z grošem naj preskrbi kruha, oni z dvema pletenko vina, tretji pa za južino rib«.

Razšli so se vsak po svoji kupčiji in so bili oblečeni pošteno in ugledno.

Prvi se je ustavil na trgu pred cerkvijo. Z grošem v roki je mahal nad glavo in klical: »Kdo je, ki mu nisem sinoči groša plačal za kruh? Tu je groš.«

Pred njim se ustavi majhna deklica z jerbasom kruha na glavi.

Kolikokrat ji je že bil ušel kateri in ji ni plačal. Pa si je mislila: »Naj plača ta, na takega ne naletim vsak dan.« In je dejala: »Jaz sem tista, kar meni daj groš.«

»Tako je, ti si prava!« je potrdil oni. »Vesel sem in bodi še ti vesela: ker si mi sinoči na vero in poštenje prodala za groš, ti danes odkupim ves kruh, kar ga imaš v jerbasu, kar doli ga postavi. In ga prinesi še dva jerbasa, tukaj te počakam in ti bom ves kruh plačal vkupe!«

Deklina vesela proti doma po še dva jerbasa, da ji nalože kruha. Komaj pa je bila okoli vogala, je oni pobasal jerbas in z njim hitro na ladjo! Zastonj ga je po mestu iskala mlada kruharica.

Ta čas je drugi izmed bratov stopal od krčme do krčme, pod pazduho je nesel opleteno stekle, nico, v žepu je žvenkljal z dvema grošema. Bahato se je ponašal, da kupuje vino, toda nikjer mu ni bilo po volji.

Slednjič naleti na hram, v tem hramu ni bilo žive duše, razen stare krčmarice, z njo se je pričel pogajati. »Najprej mi ga prodajte, kar ga gre v to-le pletenko, da bo za poskušnjo; potem, ako Bog da, ga kupim tri vedra!«

Krčmarica je bila zadovoljna. Postrežna je kupca peljala v klet, da si sam izbere sod, ki mu

naj iz njega proda vino. Sod je bil kmalu izbran, pa ker so se starki tresle roke in je pletenka bila težka, je prosila kupca, naj si toči kar sam.

Pa je točil in točil, ko pa je vino že prihajalo pletenki do vrha, je ročno izmaknil iz soda čep in ga spustil na tla. Prestrašeno je zavpil: »Ojci, mati, dajte, hitite, s palcem zamašite toliko časa veho, da najdem čep. Pod sod mi je padel — po luč stopim gor.«

Starka je palec porinila v veho in tiščala in tiščala, oni pa jo je pobrisal s polno pletenko in hajdi na ladjo — niti mudilo se mu ni, saj je vedel, da starka ne more od soda, drugače se ji izlije vse vino.

Tretji, ki ni imel ne beliča, je srečal dečaka, preko rame je nesel veliko ribo, tolikšna je bila, da je stokal pod njo. Ponujal jo je na prodaj. Ga ustavi tretji brat, kmalu sta se dogovorila za ceno in je ukazal dečaku: »Nesi jo z menoj!« Prideta do cerkve; tu veli dečaku: »Tukaj na vratih me počakaj, župnikov brat sem, ribo mu grem pokazat, da ti jo plača.« Vzel je ribo in stopil v cerkev. Župnik je pravkar prihajal iz spovednice, pa se mu je spoštljivo poklonil: »Velečastiti, ponizno vas prosim, dajte, še onega dečka izpovejte, ki čaka na vratih — boter sem njegov!« Župnik s'opi k vratom in pomigne dečku v cerkev, deček se je zanašal, zdajle bo dobil za ribo denar in je sledil za župnikom v cerkev.

Ta čas pa je oni z ribo smuknil venkaj in jo je ročno ubral na ladjo.

Župnik pa je šel in sedel v spovednico. Ukazal je dečaku: »Klekn!« In je bila potem prav teška spoved: Ta je govoril o grehih in pokori, ta pa o ribi in denarju in ne vem, kakšna je bila pokora in odveza.

Vem pa, da so se trije bratci srečno zopet znašli na ladji in so se pohvalili s svojimi kupci.

jami. Pokusili so vino in kruh in sta jim dišala in so se smejali in so potrdili tudi ceno. Le za ribo niso imeli ne olja ne masti, da jo pripravijo — na olje in mast so bili pozabili. V mesto jim ni kazalo, da zopet gredo, v mestu so jih čakali neplačani računi; ni varno neplačanim računom se postavljati pred oči. Pa so odjadrali naprej, da so pristali na drugem kraju, kjer jih še niso poznali, vzeli so ribo, stopili iz ladje in krenili v krčmo, košata krčmarica jih je pozdravila na pragu.

Vrnili so ji pozdrav pa so se s prijazno besedo hitro zmenili, da jim ribo ocvre, južinali da jo bodo, vino pa naj da klet. Naj se ne boji za račun, denarja imajo kakor črepinji!

Imeli so trije bratci na sebi zelo pošteno obleko, ljudem v poštenih oblekah radi postrežejo v krčmah — od tega pač krčme žive.

Pa jim je krčmarica prav dobro postregla, ne le z ribo nego tudi s kruhom in vinom. Pol ribe so snedli, pol jim je ostalo da jo vzemo seboj in so bili siti, kar pehalo se jim je — kadar se komu v krčmi peha, je krčmi v veliko čast in pohvalo. Pa so trije bratje še z gosto besedo pohvalili krčmarico in kuhinjo in klet in so zahtevali račun, da ga bodo plačali. Prvi je segel v žep in prašal, koliko znaša vse vkupe, da bo plačal.

»Ne«, se je uprl drugi, njemu da gre danes da plača, on da je plačal včeraj.

»Oho«, se je zakregal tretji, — »plačal bom jaz; jaz sem dal ribo, na moj račun gre tudi južina!«

In so se skoraj udarili.

Pa je dejal prvi: »Nikarte z grda, bratje! Dobro nam je postregla krčmarica in smo bili zadovoljni. Naj še njena beseda odloči, kateri bo plačal in kakor bo odločila, tako bomo zadovoljni!«

Drugi je potrdil: »Dobro je in naj odloči! Toda po pravici in ne po lepoti! Pravica je na moji strani!«

»Po pravici in ne po letih,« je dejal tretji, »pravica je na moji strani!«

Krčmarica se je bala in branila. Pa jo je pomiril prvi: »Tako boste odločili, da ne bo nikomur zamere. Semkaj ob vratih se postavite s palico, drug za drugim bomo prihajali z dvorišča, da vstopimo noter — ko gar zadenete s palico, ta bo plačnik. Da vam pa ne bo palica izbirala po lepoti ali po letih in da ne bo zamere vam zavežemo oči.«

Tako so vsi potrdili in sklenili. Krčmarica je stala za durmi, z zavezanimi očmi in s palico v roki in je tenko poslušala, kedaj pride kateri.

Pa jih ni bilo, kajti na tiho so se splazili od tod in na svojo ladjo.

Krčmarica je čakala in čakala, slednjič je čula korake, pritisnila se je k steni, ko so koraki prestopili prag, tisti hip je dobro zamahnila. »Ti boš plačal račun!« Zamahnila je in je dobro pogodila in je bil oni, ki ga je zadela, njen mož, pravkar se je vračal z opravkov. In ji je res plačal račun — še v žep ni segel, nego je plačal kar z golo roko.

KAKO PRAVIJO, KO UMRE...

Odvetnik — stopil je pred višjega Sodnika.

Diplomat — poklical ga je....

Učenjak — prenehal je razglablјati.

Uradnik — prestavljen je v boljši — kraj.

Cestni pometač — v prah se je povrnil.

Sprevodnik — zadnjo pot je nastopil.

Trgovec — račun je sklenil.

Ona — ločila se je.

On — zapustil jo je.

Dolžnik — hudič ga je vzel.

Nemški Jeruzalem.

V Šleziji se je pokojno skrila v ljubko kotlino vasica Albendorf. Vsa njena okolica je v majhnem čudovito slična svetopisemskemu Jeruzalemu. To je tudi odkril pred leti fevdni gospod te vasice baron von Osterberg. Skoro vse svoje premoženje je porabil, da je res vse tako naredil, kajpada ne v takem obsegu, kakor je bilo v Jeruzalemu. Sredi vasi je cerkev zgrajena v slogu templja, poleg je hiša Kajfova in Pončija Pilata. Tudi Oljska gora in Gospodov grob sta tu. Naravna dolinaica v bližini je prav taka kot palestinska dolina Jozafat. Vzhodno od Albendorfa se dviga grič Sion, ki je prav tak kot pravi Sion. Učeni gradbeniki so šli proučevat v Sveto deželo sloge, zidovja in vrata skozi katere prispe začudeni obiskovalec v — nemški Jeruzalem.

Kyselack, — Kyselack, — Kýselack....

Kako postaneš slaven? Navadno z junaškimi čini, iznajdbami ali dobrimi deli. So pa še drugi načini. Iz grške zgodovine poznamo Herostrata, ki je zgolj zaradi osebne slave zažgal l. 356. pr. Kr. prelepi Artemidin tempelj v Efezu. Še na bolj čuden način si je pridobil slavo neki Kyselack v zaečtku 19. stoletja. Mož je bil pošten obrtnik z Dunaja. Vedno pa je stremel, da bi postal znan, da bi prišlo njegovo ime v časnike. Pa se je zgodilo, da je podedoval 10.000 goldinarjev. Nenadno bogastvo mu je odprlo pot do — slave. Že čez par mesecev so se po vseh krajih Evrope spraševali: ko je, kaj je, odkod je ta Kyselack. To ime se je prav velikokrat izgovarjalo kot imena tedanjih slavnih mož: Metternicha, Napoleona, Talleyranda i. t. d.

Kaj pa si je umislil ta Kyselack? Ničesar posebnega. Opremljen s posodo barve in čopičem

je romal križem po Evropi in pisal svoje ime: zdaj na visoko drevo sredi gozda kje v Tatri, pa na visoko skalo v Alpah, pa zopet na vogal kake palače v Parizu, celo na minaret neke mošeje v Carigradu. Povsod se je blestelo ime Kyselack. Vse je govorilo o tem. Mož je postal slaven.

Policija je hotela temu narediti konec. To je pa Kyselacka še bolj spodbodlo, da je res postal iznajdljiv v puščanju svoje barvane «posetnice». Navsezadnje ga je celo cesar Franc pozval predse in mu je priporočil, naj svoj neumni lov za slavo opusti, Mož je obljubil, a glej, ko cesar seže po njegovem odhodu po pivnik, bere na njem «Kyselack»; pogleda na mizo zopet «Kyselack»; stopi k vratom, tudi tu je «Kyselack».

Kyselackovo slavo je seveda kmalu spral dež in krtača. Ovekovečil se ni. Nekaj slave pa mu je le prinesla njegova izvirna misel. Škoda, da ne na kakem drugem, trajnejšem polju.

VEČNI KOLEDAR.

Poišči v vodoravnih vrstah naslednje številke dneva, meseca, leta in stoletja, nato tem številkam odgovarjajoče štiri številke v stolpcu «ostane». Seštej slednje štiri številke; vsota ti pove novo številko, katero zopet poiščeš v vodoravni vrsti pod «dan» in v zadnjem stolpcu najdeš, kateri dan v tednu je.

N. pr.: Kateri dan v tednu je bil 22. september l. 1934. Poiščeš pod «dan» 22 (v drugi vrsti), odgovarja ji pod «ostane» številka 1; nato iščeš mesec september = v 6. vrsti), odgovarja pod «ostane» številka 5; nato zopet iščeš stoletno številko (19 = v prvi vrsti) odgovarja ji pod «ostane» številka 0; nazadnje iščeš še leto (34 = v prvi vrsti), odgovarja zopet pod «ostane» številka 0. Se-

Večni koledar

(od 15. oktobra 1582. do leta 2499.)

D A N	M E S E C	Stoletna številka		L E T O							Ostane	
				0	1	2	3	4	5	6		
7 14 21 28	Januar Oktober	15	19	23	0 6	17	23	28	34	45	0	Nedelja
1 8 15 22 29	Maj				1 7	12	18	29	35	40	1	Ponedelj.
2 9 16 23 30	Avgust		18	22	2 52	13	19	24	30	41	2	Torek
3 10 17 24 31	Februar Marec November				3 8	14	25	31	36	42	3	Sreda
4 11 18 25	Junij	17	21		53	59	64	70	81	87	4	Četrtek
5 12 19 26	September December				9 15	20	26	37	43	48	5	Petek
6 13 20 27	April Julij	16	20		54	65	71	76	82	93	6	Sobota
					4 10	21	27	32	38	49		
					50	60	66	77	83	88		
					5 11	16	22	33	39	44		
					61	67	72	78	89	95		

šteješ 1 + 5 + 0 + 0 = 6. Iščeš zopet številko 6 pod «dan» in najdeš v zadnjem stolpu, da je ta dan sobota. 22. sept. 1934. je bila torej sobota.

GOSPODARSKI ZAPISKI.

Piškavo žito, fižol, itd.

Večkrat preglej zaloge žita, koruze, fižola, graha, itd. Če opaziš na zrnju živalske škodljivce (črvičke, rilčkarje, metuljčke ali druge hrošče), moraš zrnje razkužiti.

Dosedaj smo imeli le eno razkužilno sredstvo, in sicer ogljenčev solfur (solfuro di carbonio), ki pa je bil za razkuževanje v toliko nerodno sredstvo, ker je zelo strupen. Tudi se rad vžge; z njim razkuženo zrnje ni bilo užitno brez nevarnosti, četudi je prav dobro za setev. Sedaj imamo v trgovini še eno sredstvo, ki je enako dobro razkužilo, nima pa prej navedenih slabih strani. To sredstvo se imenuje «Razkužilo Alfa», katero uporabljamo tako-le:

Če nimaš posebne shranilnice z odgovarjajočimi predeli, spravi zrnje v kako posodo (ornico, plavnik-bedenj, itd.). Vrh zrnja nastavi krožnik ali drugo plitvo posodo in v to zlij odgovarjajočo količino tekočine «Alfa». Črez posodo s tekočino povezni sito ali mrežo, vse skupaj pa pokrij z odejo ali tudi z vrečami. Po 4 dneh prezrači vse zrnje. Na vsak kubični meter potrebuješ 50 dkg tekočine «Alfa, na vsak hl prostornine pa 5 dkg. Če imaš posebno shrambo in zrnje na kupih, lahko tudi kupe poškropiš z odgovarjajočo količino tekočine «Alfa».

Tekočina «Alfa» sicer neprijetno smrdi, ni pa škodljiva ne človeku ne velikim živalim.

Nove zakonske določbe glede vina.

Z novimi določbami ni ukinjen zakon o gradaciji vina. Kakor do sedaj, tako morajo imeti tudi v bodoče bela vina najmanj 9, črna pa 10 stopinj alkohola. Nove določbe veljajo glede ostalih lastnosti vina, in sicer:

1.) Vino ne sme vsebovati preveč žvepla. Najvišja meja dovoljene žveplene kisline je 150 miligramov na liter ali 15 gramov ($1\frac{1}{2}$ dkg) na hl. Če se pred vsakim pretakanjem (letno trikrat) da po 10 gramov metabisulfita na hl, potem nima vino nikdar zgoraj navedene množine žveplene kisline; tudi ne diši po žveplu. Ne svetujemo pa nikomur, da istočasno uporablja bisulfit in žvepla posodo, ker potem vino kaj rado diši po žveplu. Najbolje je, da vina sploh nikdar ne žveplamo, temveč uporabljamo vedno le bisulfit, seveda ne

---

ZA ZIMSKE VEČERE.

(Odgovore glej na strani 64)

1.) Katero je najmanjše celo število (3, 4, 5, ... i. t. d.) ki se da napisati z dvema številčkama?

2.) Suknja, palica in klobuk stanejo skupaj 140 lir. Suknja stane 90 lir več kot palica. Suknja pa 100 lir več kot klobuk. Koliko stane vsako posebej?

3.) Brata sta podedovala pravokotno zemljišče. Oba želita, naj jima zemljemerec kosa tako odmeri, da bosta oba čim daljša in širša. Kako je zemljemerec razdelil?

4.) Rokodelčič gre čez most. Na njem je sedel hudič in se je fantu podobrikal: «Kolikorkrat boš šel čez most, se ti bo denar v mošnjičku podvojil. Toda ti pa moraš vsakikrat vreči v vodo 64 stotink.» Ta rokodelčič je hotel obogateti in je udaril v roko. Toda, o jej, ko je šestič šel čez vodo in je vrgel vanjo 64 stotink, je ostal mošnjiček prazen. Hudič ga je prepetnajstil. Koliko je fant imel v mošnjičku spočetka?

5.) Nekdo je jablano tako potresel, da ni več nič jabolk ostalo na drevesu, a tudi doli niso padla. Koliko jabolk je bilo na drevesu?

pretiranih količin. Žveplati bi smeli le posodo, katero izpraznimo in ki bo čakala do novega vina.

2.) Prepovedano je prodajati kislá vina, zavrelíce, sladko-ğrenkobna vina, vina, ki se vlečejo, vina, ki diše po plesnobi, lesu in podobna. Takih vin nima, kdor pazi na svojo posodo in klet ter zna količkaj kletariti. Takih vin tudi nima nihče, katerega ni sram vprašati, kako naj ravna s posodo in vinom. Ni pa prav nobena škoda, če se pokvari vino tistim, ki nosijo glavo previsoko in mislijo, da vse bolje znajo kot drugi. Splošno se opaža pri nas, da so naši kmetovalci zaverovani v staro ġrampo v sodih. Največ povkarjenih vin je v zadnjih letih povzročila ravno stara ġrampa (vinski kamen na dogah). Stara ġrampa pa začne namreč ġniti in odpadati od dog, vino pa radi tega zavre, kar poznamo po tem, da šampanizira, če ġa malo stresemo; najbolje spoznamo to, če nalijemo vina v steklenico z ozkim vratom; vrat zamašimo s palcem in dobro stresemo. Zavrelíce ozdravimo samo, če opazimo bolezen že pri samem začetku. Zavrelíc pa ne bo, če ne bo v sodih stare ġrampe, posebno v velikih sodih, ki so vedno v kleti in jih ne moremo oprati na svežem zraku.

3.) Glede kislin vin velja določba, da se ne smejo prodajati vina, ki imajo več tisočink očetne kisline kot odstotkov alkohola. To pomeni, da ne sme imeti vino z 10 stopinjami alkohola več kot 1 stopinjo očetne kisline; vino z 9 stopinjami alkohola, ne sme imeti več kot 0,9, tako od 11 stopinj alkohola ne več kot 1.1 od sto očetne kisline.

Očetna kislina je največji sovražnik vin, posebno tistih, ki se ne kuhajo na tropinah in pri katerih je bil sod odprt, ko je mošt vrel. Zato pa naj vre mošt vedno skozi vrelnó piliko (kipelno veho). Pa tudi na tropinah ne sme vino ležati preveč časa. Na vsak način naj bo klet dobro za-

žveplana (s plini zgorelega žvepla), če naj v njej vino vre. Pri vrenju je treba tudi paziti, da vino kmalu popolnoma povre. Zato pazi, da je v kleti, ko vino vre, dovolj visoka toplota, in sicer med 20 in 24 stopinjami Celzija. Če hočeš imeti to toploto (tudi ponoči), moraš navadno kuriti. Med vreljem večkrat premešaj vino v sódu, da obudiš k življenju zopet one glivice, ki so se že ulegle na dno med drože.

Na vsak način ti priporočam, da staviš na grozdje žveplenokisli amonijev fosfat (do 3 dkg tekočine na kvintal grozdja), ki zamori kvarne glivice, zdravim vrelnim glivicam pa daje hrane, da svoje delo hitreje in temeljiteje izvršijo. Taka vina pozneje tudi ne porjavijo in ostanejo stanovitna.

* * *

Zaradi mnogih zakonskih določb glede vina, ki so v veljavi od srede septembra 1936. naprej, se ni treba prav nič plašiti, le več pazljivosti je treba pri kletarjenju. Končno pa tudi ni prav, da v kaki krčmi točijo ničvredno kislico, medtem ko vinoogradniki ne morejo prodati svojega dobrega vina.

Kdaj boš nabral cepičev?

Cepičev ne smeš iskati šele takrat, ko je že čas za cepljenje, temveč mnogo prej. Bistvo cepljenja je namreč to, da je podlaga vedno bolj sočna (muževna) kot cepič. Čim je cepič nastavljen, mora podlaga siliti sok v cepič in ga držati svežega; drugače cepič ovene.

Zato pa nabiraj cepiče zgodaj, in sicer cepiče črešenj, hrušk in jabolk že koncem januarja. Najbolje storiš, če odrezane cepiče zvežeš v sveženj, istega zaviješ v mah in vse skupaj zakoplješ tako globoko da zemeljska zmrzal ne pride do njih.

Posebno važno je zgodnje nabiranje cepičev, če hočemo iste prenesti od juga proti severu. Če bi hoteli tekom aprila meseca precepiti črešnjeve divjake v gorah z vrstami iz nižine, bi morali biti ti cepiči nabrani vsaj januarja ali v prvi polovici februarja meseca; drugače bi cepljenje bilo popolnoma brez vsakega haska.

Sadno drevje moraš čistiti

mahu in lišajev, odrezati vse suhe in nalomljene veje, odstraniti vse odvišne veje v kroni, če hočeš imeti zdravo in lepo drevo, ki ti bo nosilo stoteren sad.

Goriško kemično preizkuševališče je prodajalo v zimi 1935-1936. žvepleno-apneno brozgo po 30 stot. za kg in mogoče jo bodo prodajale tudi v bodočih letih vse podružnice Kmetijskega nadzorstva (Ispettorato d'Agricoltura), kot se sedaj imenujejo bivši kmetijski uradi (cattedre ambulanti d'agricoltura). Žvepleno - apnena brozga je pravo zdravilo za vse sadno drevje in če je cena tako nizka, moramo vsakomur zameriti, če svojega sadnega drevja v zimskem času ne poškropi s to brozgo.

Breskve so bolne...

Spomladi l. 1936. so bili skoraj vsi naši nasađi breskev v zelo slabem stanju. Kodra in smolika sta gospodarili povsod, posebno pa tam, kjer se kmetovalci niso dovolj pobrigali za nasade.

Breskev hoče biti v zimskem času okopana in dvakrat poškropljena z raztopino modre galice, in sicer prvokrat decembra meseca, drugič pa začetkom marca.

To pa ni dovolj. Če hočemo onemogočiti kodro, moramo v jeseni odstraniti izpod breskev vse odpadlo listje, katerega moramo pograbititi z grabljami.

Sploh je treba odstraniti odpadlo listje izpod vsega sadnega drevja, ker na odpadlih listih prezimijo glivice skoraj vseh bolezni sadnega drevja.

Travniki z mahom

Je sramota za gospodarja. Taki travniki dajajo zelo ničle pridelke in še to prav slabe krme. In zakaj?

Mah se zadovolji z zelo malo hrane, je torej v tem oziru zelo skromen; saj raste celo po dre-

---

ZA ZIMSKE VEČERE.

(Vprašanja glej na strani 60).

1.) Najmanjše celo število v dveh številkah je 1, ker je lahko napišeš 2/2, 3/3 i. t. d.

2.) Malo napirja in svinčnika, pa zračunaš. Naloga pravi: S(uknja) + p(alica) + k(lobuk) = 140 lir. Zdaj vzemi zaradi pripravnejšega pisanja le začetnice S = 90 lir + p(alica). Suknja ali: 90 + p = 100 = k(lobuk) ali p - 10 = k. Tako imaš vso ceno izraženo z vrednostjo — za p(alico). Ker je s + p + k = 140 dobiš enačbo: 90 + p + 2 p - 10 = 140 in zračunaš:

$$3 p - 80 = 140$$

$$3 p = 140 - 80 = 60$$

$$p = 20$$

Suknja stane 110 lir, palica 20, klobuk 10 lir.

3.) Po diagonali.

4.) 63 stotink.

5.) Dve jabolki. Kajti ko je potresel je eno padlo dol (torej ni množina in se nemore reči «so padla»), drugo je ostalo na veji (in se torej tudi ne da reči, «so ostala».) Ta zagonetka je besedna igra, kjer je treba paziti na ednino in množino v stavku.

vesnih deblih, kjer pač ni hrane v izobilju. Mah je torej neke vrste znak, da je tam zemlja uboga na redilnih snoveh.

Mah pa dela zemljo še vedno slabšo ne samo radi tega, ker jo brez haska izrablja, temveč tudi za to, ker ne dovoljuje svetlobi, zraku in toploti prostega dostopa k zemlji. Zemlja pa mora dihati in pod vplivom svetlobe, zraku in toplote razkrajati mineralne snovi in tako pripravljati hrano rastlinam.

Zato pa je treba mah odstraniti, kar storimo najbolje z močnimi, železnimi grabljami ali s posebno travniško brano. Ni pa dovolj, da mah odstranimo, temveč moramo zemlji tudi pognojiti. Najbolje bo, če tako zemljo prekopljemo ali preorjemo in potem pognojimo; če pa to ni lahko mogoče, moramo vrhu zemlje raztrositi bodisi hlevskega gnoja ali umetnih gnojil. Na vsak način moramo paziti, da pognojimo tudi z apnom. Če nimamo drugih apnenih gnojil, bodo prav dobro prišli izčistki iz cestnih jarkov, pepel, zidni omet in podobno.

O pravilni molži.

S pravilno molžo se mlečnost krave lahko poveča, z nepravilno pa tudi zmanjša. Zapomniti si moramo, da ne zavisi mlečnost samo od pasme in krme, temveč tudi od molže.

Predvsem moramo paziti, da molzemo kravo v kolikor mogoče enakih presledkih, pa bodisi dvakrat ali trikrat ali večkrat na dan. Med eno molžo in drugo naj mine isto število ur. Čemu?

Vzemimo primer, da molzemo trikrat na dan, in sicer ob 7. zjutraj, ob 13. popoldne in ob 20. zvečer. Med prvo in drugo molžo je razdobje 6 ur, med drugo in tretjo 7 ur, nočno razdobje pa znaša celih 11 ur. Umljivo je, da se bo v krajšem razdobju nabralo v vimenu tudi manj mleka, v daljšem več. Večja količina mleka v vimenu bo

pritiskala na živčevje in mišičevje, ki pod temi neenakimi pritiski polagoma otrpne. Posledica bo: vnetje vimena. Najpravilneje delajo tisti živino-rejci, ki molzejo vsakih 6 ur, če je krava pri polni molznosti, pri padajoči molznosti vsakih 8 ur in proti koncu vsakih 12 ur.

Poleg enakih razdobij je treba paziti pri molži, da se vime popolnoma izčisti. Najprej pomolzemo ono mleko, ki gre rado iz seskov, potem pa moraš začeti vime «obdelovati»; z roko sezi čim više po vimenu in istega stiskaj navzdol proti seskom ter pomolzi. Tako boš vime popolnoma izčistil.

Med molžo ne pokladaj kravi krme, ker drugače pride lahko prah, lahko tudi kal bolezni v mleko. Če je bila krava navajena dobivati prej krmo med molžo, jo odvadi te razvade.

Da je potrebna pri molži stroga snažnost, o tem ni treba niti govoriti, posebno če se mleko prodaja ali oddaja v mlekarno. Čista in zdrava bodi posoda, enako pa tudi oseba, ki molze. Bolniki, posebno jetični, ne bi smeli nikdar molsti.

DOMAČI RECEPTI.

Bitje srca začasno ustaviš, če piješ vodo in vzameš dosti sladkorja z nekaj citronovega soka.

Bolečine v vratu prenehajo, če dnevno dvakrat deneš na vrat obkladke iz tople čebule ali česna.

Bolečine v sklepih rok preženeš z obkladki iz toplega jesiha. Ko se obkladek shladi, ga ponovi!

Bolečine v križu. Pri ženskah se pojavijo iz raznih vzrokov. Zato svetujemo zdravnika!

Pri moških se pa pojavljajo pri prehladu, prevzdignjenju pri delu ali če stojiš dolgo na cemen-

tu. Če te že dolgo zbada, je treba morda za 14 dni v posteljo in menjavati često obkladke iz ilovice, pregnete s toplim octom.

Hemoroide (zlato žilo) preženeš, če dva do tri tedne dnevno použiješ po dve pomaranči.

Kačji pik. Izvrstno pomaga, če deneš na pičeno mesto stolčenega tropotca.

Krvavljenje iz nosa ustaviš na več načinov:

1. Vleci skozi nos jesih ali slano vodo.
2. Položi obe roki v toplo vodo.
3. Dvigni obe roki kvišku.
4. Stiskaj v obeh rokah kos čebule ali česna.

Če eden izmed teh pomočkov ne pomaga, je znamenje, da je počila kaka žila in je treba po zdravnika. Medtem pa razgali gornji život in naj ti kdo zlije dva ali tri vedre vode po hrbtu in prsih.

Kurje oči. Najboljše sredstvo proti njim so udobni čevlji. Stare kurje oči pa z lahkoto izdereš, če stolčeš pest bršljanovh listov, nato jih pol ure namakaš v jesihu in zmeščane liste polagaš osem dni na kurje oči.

«Luna jih trka» pravimo po navadi mesečnim ki ponoči v spanju vstanejo iz postelje in plezajo na strešne okrajke. Polagoma, zlasti pri otrocih mesečina zgine.

Da ne zaidejo taki reveži v veliko nevarnost in da jih na primeren način zbudiš, postavi k postelji plitvo skledo z vodo. Ko mesečni vstane, stopi v vodo in se tako na lahen način zbudi.

«Mora» tlači. Da te ne bo tlačila, večerjaj vsaj dve uri prej, preden greš spat. Vlezi se na desno stran.

Mrzle noge si ogreješ, če deneš v čevelj svežo ali posušeno meto.

Otročji prhljaj (lišaj). Navadno se pojavi, če se otrok prehladi ali pa ker jetra ali ledvice nezadostno delujejo in pridejo zato izločene hranilne ostaline v kri. Mazilo tu ne pomaga, pač pa čaj iz trpotca. Ne dajaj čokolade in sladkarij!

Potenje nog je najbolj zdrava bolezen. S potenjem se izločajo strupeni sokovi. Zato nikar ustavljati potenja z mrzlimi kopeli.

Treba je le skrbeti, da odvajáš strupene sode.

Šibkemu želodcu, ki ne prenese zlasti sadja, fižola, graha in zelja, pomažáš, če ješ po eno v presledkih 8—15 brinjevih jagod na dan.

Sušica ali jetika se lahko v začetku temeljito ozdravi. Ravnaj takole:

1. Giblji se dosti v svežem zraku, če le mogoče v smrekovem gozdu, ter globoko dihaj.
2. Vsak dan si umij telo z mrzlo vodo.
3. Skrbi, da greš dvakrat na dan na potrebo.
4. Da se preveč ne potiš, kar te oslabi, pij, preden greš spat, skodelico mleka z žajbljem. Prsi in hrbet si drgni s tropinami, iz katerih so kuhali žganje.

Neki holandski zdravnik je dosti jetičnih ozdravil takole:

10 limon deni 2—3 ure v mrzlo vodo; potem iztisni sok in dodaj sladkorja. To limonado pij ves dan. Ponavljaj deset dni, nato jemlji vsak dan po eno limono manj.

Vnetje možganske mreže. Neka mati je ozdravila hčerko tako, da ji je zjutraj in zvečer pokladala na vso glavo in na podplate vrečice napolnjene z zrezano, toplo čebulo. Da so obkadki ostali topli, je pokrila čez volneno sukno. Pri vsakokratni menjavi je vrečice prekuhala. Po desetih dneh je deklica ozdravela.

Zlatenica. Učinkujoče sredstvo je čaj iz regravovih korenin. Par dni ga pij! Obenem si pokladaj tja, kjer so jetra, šop zvutih, zelenih listov. Izkazal se je že tudi pelin, kuhan v vodi. Vzemi ga dnevno 6 do 8 žličk.

r

Želodčni krči se pojavijo, če je scalnična kislina prišla do želodca.

Proti tem krčem pomaga skodela toplega mleka, v kateri se je kuhala ena žlica kimlja ali janeža.

Konec brejosti

ako je začetek	nastopi pri			
	svinji	ovci	kravi	kobilii
januarja 1	aprila 7	junija 4	oktobra 8	decbra 2
" 15	maja 23	" 18	" 22	" 16
" 30	" 21	julija 3	novbra 5	" 31
februar 5	" 28	" 9	" 12	januarja 6
" 15	junija 7	" 19	" 22	" 16
" 25	" 17	" 29	decbra 2	" 26
marca 1	" 21	avgusta 2	" 6	" 30
" 10	" 30	" 11	" 15	februar 8
" 20	julija 10	" 21	" 23	" 18
aprila 1	" 22	septbra 2	januarja 6	marc 1
" 10	" 31	" 11	" 14	" 11
" 20	avgusta 10	" 21	" 25	" 21
maja 1	" 21	oktobra 2	februar 5	aprila 1
" 10	" 30	" 11	" 14	" 10
" 20	septbra 9	" 21	" 24	" 20
" 30	" 19	" 31	marca 3	" 30
junija 10	" 30	novbra 11	" 17	maja 11
" 20	oktobra 10	" 21	" 21	" 21
" 30	" 20	decbra 1	aprila 6	" 31
julija 10	" 30	" 11	" 16	junija 10
" 20	novbra 9	" 21	" 26	" 20
" 30	" 14	" 23	maja 1	" 25
avgusta 1	" 21	januarja 1	" 8	julija 2
" 10	" 30	" 11	" 17	" 11
" 20	decbra 10	" 21	" 27	" 21
" 25	" 15	" 26	junija 1	" 26
septbra 1	" 22	februar 2	" 8	avgusta 2
" 10	" 31	" 11	" 17	" 11
" 20	januarja 10	" 21	" 27	" 21
" 30	" 20	marca 3	julija 7	" 31
oktobra 5	" 25	" 8	" 12	septbra 5
" 15	februar 4	" 18	" 22	" 15
" 25	" 14	" 28	avgusta 1	" 25
novbra 1	" 21	aprila 4	" 8	oktobra 2
" 10	marca 2	" 13	" 17	" 11
" 20	" 12	" 23	" 27	" 21
" 30	" 22	maja 3	septbra 6	" 31
decbra 10	aprila 1	" 13	" 16	novbra 10
" 20	" 11	" 23	" 26	" 20
" 25	" 16	" 28	oktobra 1	" 25
" 31	" 21	junija 2	" 7	" 30

KONJSKE PESTI V CENTIMETRIH

Pesti	Palci	cm	Pesti	Palci	cm
—	1	2.6	14	1	150
1	—	10.5	14	2	152
5	—	52.5	14	3	155
10	—	105	15	—	157
10	1	108	15	1	160
10	2	110	15	2	163
10	3	113	15	3	165
11	—	115	16	—	168
11	1	118	16	1	171
11	2	121	16	2	173
11	3	123	16	3	176
12	—	126	17	—	179
12	1	129	17	1	181
12	2	131	17	2	184
12	3	134	17	3	186
13	—	136	18	—	189
13	1	139	18	1	192
13	2	142	18	2	194
13	3	144	18	3	197
14	—	147	19	—	200

Tebi v posvetilo.

Blagor v trudu in delu.

Bog ni zapovedal le «Posvečuj praznik», marveč tudi «Posvečuj delavnik». Če bi on hotel, naj ga človek časti le z molitvijo in svetimi mislimi, bi ga ustvaril brez telesa.

Toda Stvarnik se veseli tudi lepote in zdravja našega telesa, spretnosti udov, duhovitosti razuma. Všeč mu je vzorno gospodarstvo družine, marljiva borba očeta za obstanek družine in neutrudno delo matere za dobro moža in otrok.

Zato je Stvarnik ustvaril delo v našo dolžnost. Dal nam je telo: ohrani ga in razvijaj; dal je otroke: skrbi za njih vzrejo, vzgojo in bodočnost. Dal nam je nebogljene in reveže: pridelati moraš več, kot potrebuješ zase in družino. Dal nam je gon po svobodnem razmahu sil telesa in duha; v poštenu tekmi postani po telesu in po duhu brat brata!

Tako se skrb in delo za časní blagor krije z nameni najvišjega Urejevalca. S skrbjo in delom posvečuješ življenje, mu daš smisel in veselje. Le vprašaj: ne delomrzneža, marveč brezposelnega, kako bridko mu manjka tega blagoslava in veselja.

Tihe misli.

Nikjer ni rečeno, da bi morali vse, kar je res, povedati. Pač pa mora biti vse, kar povemo, resnično.

Kakor nismo na ta svet ničesar prinesli, prav tako tudi ne bomo ob smrti ničesar odnesli. Zato presoajamo vse dobrine le z vidika večnosti, pa se ne bomo varali o njih resnični vrednosti.

Večkrat pravi kdo, da z otroki nima potrpljenja, in prepusti vso vzgojo drugim. Pozneje pa se

pritožuje, da ga odrasli sinovi in hčere ne ljubijo.

Pozabil je, da je treba vsako ljubezen polagoma osvojiti pa tudi zaslužiti.

Moli in delaj! Poudarek leži na besedici in.

Vere si nihče ne more sam delati. Je in ostane nezasluzen dar milosti božje.

Trpljenje napravi človeka močnega, veselje skoraj redno pomehkuži.

To je smisel bolečine in samote, da mi ljudje v urah bridkosti najdemo v naši notranjosti zakopane sile naše duše.

Kdor hoče samega sebe premagati, ne sme ravnati po svoji samovolji, svojih nagnjenjih in po svojih željah.

Potrpežljivost mora biti v tem življenju naš vsakdanji kruh, zlasti potrpežljivost s samim seboj.

Kadar srce vprašuje; naj li to prenesem ali ne, tedaj potrpi, če gre samo za te. Če pa je to v škodo stvari, tedaj stori, kar ti vелеva preudarnost.

Zadnje in najbolj uspešno orožje v boju zoper zavist in nevoščljivost, je prisrčnost.

Ponižnost zato čestokrat najde tako malo priznanja, ker se pomotoma istoveti z odpovedjo vsaki samostojnosti življenjskega nazora in prepričanja.

Izkušnja, ki jo človek pogostoma doživi v življenju, je ta: da se da sovraštvo le z ljubeznijo, zlo le z dobrim premagati.

Neka mera trpljenja nas očisti in napravi zrele, saj tudi najbolj občutljive rože potrebujejo stroge vrtnarjeve roke.

Uči se svoj lastni jaz postaviti nekoliko v ozadje.

Komu pomagati, ne da bi v njem zbudili najmanjše občutje obveznosti, to je plemenita dobrodelnost.

Kdor se ne zna premagati in se čemu odpovedati, ta tudi ljubiti ne zna. Predpogoj za vsako ljubezen je žrtev.

Nikar ne pokaži, zlasti ne družini, svoje slabe volje v težavah. Tako boš osrečil sebe in druge.

Premagaj svojo nevoljo proti določenim osebam v tvoji bližini. Bog sam ti bo pomagal.

Kakor otroška vrtavka, ki se brez smotra vrti in končno pade, enako se tudi človeške skrbi brez smotra trudijo, če niso usmerjene tja, kjer je naš Začetek in Konec.

Odpovedati se, se pravi: priznavati dolžnost in to dolžnost vršiti ne glede na to, naj je prijetna ali ne.

Kdor ima odprto rano na telesu, si bo želel zdravila, četudi je trpko. Le človek je često tako nespameten, da bi imel rad sama sladka zdravila.

Večkrat smo prepričani, da imamo v rokah diamant, pa nas že čez malo časa uveri to ali ono naključje, da smo imeli le dobro brušeno steklo.

LETNI OBRAČUN.

M e s e c i	Dohodki		Stroški	
	L	c.	L.	c
Januar				
Februar				
Marc				
April				
Maj				
Junij				
Julij				
Avgust				
September				
Oktober				
November				
December				
Skupaj				
Saldo				

RAZNI NASLOVI.
